National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 8 1979
PAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

Second class mail registration number — 1960.

VABA EESTLANE

ILMUB
IGAL TEISIPÄEVAL
JA NELJAPÄEVAL

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 96 (2539) XXVII aastakäik — Neljapäeval, 28. detsembril 1978 — Thursday, December 28, 1978 — Üksiknumbri hind 40 senti

Maailm pühitses jõule lootuse ja murega

Rahvarohked jumalateenistused Toronto kogudustes

Kogu maailmas pühitseti rõõmu ja tuleviku lootustega jõulupühi, mida tumestasid siiski murepilved maailmas praegu valitseva segase olukorra ja paljudes maailmanurkades toimuvate rahutuste ja sõjaliste kokkupõrgete pärast.

Kristuse sünnikohas Petlemmas oli jõuluõhtul tuhandeid palveränd-ureid, keda kaitsesid terroristide võimalike rünnakute vastu Iisraeli sõdurid. Roomas andis paavst Johannes Paul II oma esimese jõululäkituse paavstina. Paavst apelleeris maailmarahule ja inimõiguste rakendamisele ning andis oma pühadetervitused edasi 24 keels.

Toronto ajalehtede andmeil korraldati Moskvas jõulupühade ajal kesköiseid jumalateenistusi ning Eestis süüdati küünaldega varustatud jõulupuud.

Torontos olid ilusa ilma ja heade liiklusolude tõttu kõigi koguduste kirikud rahvast tulvil. Toronto Kolmainu koguduses pidas jõulujutluse õpetaja O. Gnadenteich, kes lõpetas oma jutluse optimistlikult sõnadega: Olge rõõmsad, laulge ja hõisake!" Jakobi kogudus korraldas jõululaupäeval kaks jumalateenistust, milledest esimene toimus väljaspool Torontot Royal Beachis, kus rohkearvulisele kirikuliste perele jutlustas piiskop K. Raudsepp. Teisel jumalateenistusel Torontos jutlustas koguduse õpetaja T. Nõmmik, solistiks oli sopran Helmi Betlem.

Peetri kirikus toimus esimene jumalateenistus laupäeva õhtul Peetri koguduse ingliskeelsele kogudusele. Kuid rahvarohked olid ka eestlaste kalmistud, kus süüdati mälestusküünlad lahkunute haudadel ja asetati lilli või pärgi. Palju vilkuvaid tulukesi leegitses õhtupimeduses kuni pärast keskööd algav lumesadu küünlaleegid lämmatas. Jõulupüha hommikuks oli Toronto aga kauneimas jõuluehtes, kuna vaikuses sadanud lumi oli jäänud puudele ja traatidele.

Peetri kirikus
toimus esimesena kell 11 homm. Eesti Apostliku Õigeusu koguduse jumalateenistus, ülempreester E. Lepik pidas jõulujutluse ja laulis koguduse koor G. Raagi juhatusel.

Järgnesid kolm Peetri koguduse jumalateenistust, kus kõigil kolmel jutlustas praost O. Puhm. Muusikaline kava oli väga rikkalik. Esimesel teenistusel laulsid pühapäevakooli ja leerieelsete koorid Margit Viia juhatusel, laulusolistiks oli Evi Valge ja väike Marja-Leena Roos esitas viiulil kaks jõulumeloodiat. Teisel teenistusel oli laulusolistiks Rosemarie Lindau, kuna laulutrio Ellen, Linda ja Rosemarie Lindau laulsid ja Marianne Urke esitas viiulil osa Haydni kontserdist. Kolmandal esines noortekoor „Lootus" R. Lindau juhatusel ja viiulisolistiks oli Karen Lenk. Enne teenistusi, aga koos Inga Korjusega orelil koraalide saatjaina, oli kolmel jumalateenistusel instrumentaalansambel, kus mängisid viis viiulit, vioola, tshello, harpsikord ja kaks flööti, muutes jumalateenistuse pooleldi kontserdiks.

Kõigi kolme jumalateenistusel oli kirik tungil rahvast täis, täites juba varakult kõik iste- ja seisukohad.

Vana Andrese suur kirik oli rahvast jõuluõhtul viimase kohani tulvil ja hilisemad jõuluõhtule saabujad pidid isegi istekohtade puudumisel jumalateenistust püsti seistes kaasa elama. Kiriku altar ja kantsel olid piduliku sündmuse puhul kunstipäraselt kaunistatud elavate lillede, põlevate küünalde ja traditsiooniliste jõululillede pointsettia õite ja lehtedega. Haarava jõulujutluse pidas koguduse õpetaja Andres Taul.

Jumalateenistust kaunistas soololauludega sopran Tamara Norheim, kuna kahe koorilauluga esines koguduse segakoor J. Kivliku juhatusel.

Toronto Eesti Baptisti kogudus korraldas jõululaupäeval kaks jumalateenistust — esimese hommikul, kus kõneles V. Krabi. Esines naiskoor. Õhtusel küünlavalge jumalateenistusel jutlustas õp. K. Raid. Esines noorte koor

Peale selle toimus rahvarohkeid jumalateenistusi mitmes teises eesti koguduses nagu Toronto Eesti Evengeelne Kogudus, Toronto Eesti Vabakogudus ja Toronto Eesti Aventkogudus.

Lääne-Saksamaa pealinnas **Bonnis korraldati Liitunud Rahvaste Inimõiguste deklaratsiooni väljakuulutamise aastapäeva tähistamiseks suurem ikestatud rahvaste rongkäik ja demonstratsioon,** millest osa võtsid ka eestlased oma sini-must-valge lipuga ja Eestile vabadust nõudvate plakatitega. Pildil näeme eestlaste gruppi esiplaanil. Foto: R. Laev

Eestlased inimõiguste demonstratsioonil Bonnis

2500 meeleavaldajat protesteerisid inimõiguste vägistamise vastu N. Liidus

BONN — Lääne-Saksamaa pealinnas Bonnis toimus 10. detsembril suurem ikestatud rahvaste demonstratsioon, mis oli mõeldud kolmkümmend aastat tagasi Pariisis välja kuulutatud Liitunud Rahvaste Organisatsiooni inimõiguste deklaratsiooni alla kriipsutamiseks. Teiste rahvuste hulgas võtsid demonstratsioonist osa ka eestlased sini-must-valge rahvuslipu all ning nõudsid oma plakatitel vabadust Eestile ja inimõigusi eestlastele.

Ühmasest ilmast hoolimata oli rongkäigust osavõtjaid 2500 piiride Rongkäik siirdus Bonni raekoja ette, kus toimus meeleavaldus vasavate kõnedega. Lääne-Saksamal tegutsev silmapaistev inimõigste eest võitleja prof. H. Nitsch, kes saabus mõni aasta tagasi IdaSaksamaalt, kinnitas,

e vaikimisega ei võideta ülekoht ning seetõttu tuleb eriti intensiivselt maailmale kuulutada inimõiguste vägistamist raudeesridetagustes riikides.

N. Liidust väljapääsenud dissident Vladimir Bukovski mainis, et kõik teated inimõiguste rakendamisest N. Liidus on puhtakujuline propaganda. Sajad tuhanded inimesed, kes Stalini ajal Siberisse deporteeriti, pole veel seni ajani saanud luba kodumaale tagasi tulekuks. Helsingi grupi liikmetest on pooled juba vangistatud ning teisi kiusatakse armutult taga.

Ja kus on need inimesed, nüüd kes Vietnami sõda hukka mõistsid, kuna praegu põgeneb kommunistlikust Vietnamist oma elu kaalule pannes tuhandeid inimesi, et pääseda punase terrori eest?

Bukovski soovitas eriti boikoteerida Moskvas 1980. aastal toimuvaid olümpiamänge, mida venelased tahavad oma propaganda huvides ära kasutada.

Kõnelejate hulgas oli ka Lääne-Saksamaa parlamendiliige Olaf v. Wrangel. kes kinnitas, et ükski selline maa ei rakenda inimõigusi, kes oma riigi piirides asuvates orjalaagrites poliitilistel põhjustel kinni peab tuhandeid inimesi.

Ameeriklane terroristide ohvriks

Shahhi ja valitsuse vastased demonstratsioonid Iraanis jätkuvad

TEHERAN — Iraanis jätkusid jõulupühade ajal shahhi vastu suunatud rahutused, mille raamides demonstrandid tahtsid tungida ka Teheranis asuvasse Ühendriikide saatkonnahoonesse kuid löödi tagasi Iraani julgeolekuüksuse ja Ühendriikide mereväe jalaväeüksuste poolt. Kallaletungijate laiali ajamiseks kasutati pisargaasi ning kinnitamata andmetel sai saatkonnahoone juures surma kaheksa tsiviilisikut.

Poliitiliste vaatlejate arvates on demonstrantide hoiakus toimunud viimaste päevade kestel märgatav muudatus, kuna meeleavaldajad on hakanud oma propagandaplakatitel kõrvuti shahhiga ründ-ama ka Ühendriike.

Ühendriikide vastu suunatud sammuga mõrvas grupp iraanlasi õlitööstuse tsentrumis Ahvazis 56-aastase Ühendriikide õlieksperdi Paul Grimmi,

kes töötas Iraani õlitööstuses peamänedzherina. Koos Grimmiga tulistasid terroristid surnuks ka ühe iraanlase, kes töötas Texaco õlikompanii juures ametnikuna.

Ühendriikide saatkonnast teatati, et ameeriklased saatsid koha peale mõrvamist uurima uurimiskomisjoni. Üntlasi otsustasid ameeriklased

võtta tarvitusele lalaldasemad julgestusabinõud Iraanis viibivate Ühendriikide kodanikkude kaitsmiseks.

Iraani rahutuste organiseerijad on hakanud energiliselt nõudma välismaalaste lahkumist Iraanist, ähvardades kõik pärast 1. veebruari Iraani jäänud välismaalased surmata. Vastavad teadaanded on kleebitud kuulutustulpadele.

Iraani võimudele teeb erilist muret õlitööstuses puhkenud uus streik, mis järgnes Ühendriikide õlieksperdi Grimmi ja ühe iraanlasest õlifirma ametniku mõrvamisele.

Töölised kardavad ilmselt terroristide kallaletungi ja peavad oma elu säilitamiseks vajalikuks õlitööstuse piirkondadest eemale hoiduda. Shahhi suurem vastane Iraani muhameedlaste juht, Khomaini, kes elab Pariisis maapaos, kriipsutab pidevalt alla, et tema minimaalseks nõudmiseks on shahhi lahkumine.

Uued surmaotsused Venemaal

MOSKVA — Üks N. Liidu sõjakohus on mõistnud surma kaks meest ja kolmandale 15 aastat suunitööd kurjategude eest, mis tehtud Saksa okupatsiooni ajal II maailmasõjas. Surmamõistetud olevat võtnud osa julmustest partisanide ja süütute elanike vastu kohalikes küladeS, teatati Pravdas.

Surmaohvritega rahutused Türgis

ANKARA — Jõulupühade ajal puhkesid verised rahutused ka Iraani naaberriigis Türgis, kus valitsus kuulutas 13-nes provintsis välja sõjaseisukorra. Eriti ägedad kokkupõrked paremapoolsete ja vasakpoolsete vahel toimusid Kahramanmarase linnas, kus surma said 97 inimest.

Ametlikest ringkondadest mainitakse, et parempoolsete ja vasakpoolsete vahelised kokkupõrked on nõudnud Türgis käesoleva aasta kestel umbes 600 surmaohvrit.

USA konsulid jälle Tallinnas

Tallinas viibisid USA peakonsuli asetäitja Leningradis Frank B. Crump ja USA peakonsulaadi konsul Leningradis Robert K. Geis. Nad tegid visiidi Eesti NSV Välisministeeriumi, neil olid jutuajamised Tallinna Täitevkomitees ning Välismaaga Sõpruse ja Kultuurisidemete Arendamise Eesti Ühingus, nad külastasid veel Kirjanike Liitu ja Teaduste Akadeemia Küberneetika Instituuri, tutvusid Riikliku Kunstiinstituudiga, olümpia purjekeskuse ehitusega ning rahvamajanduse saavutuste näitusega.

9. dets. käis R. K. Geis koos samal päeval Tallinna saabunud rühma USA haridustöötajatega Tallinna keskkoolis, kohtus haridusministeeriumis minister F. Eiseniga ja haridustöötajatega ning vaatas Eestit tutvustavaid filme. Diplomaadid lahkusid Eestist samal õhtul, haridustöötajad päev hiljem.

Ajakirjandus- ja kultuuriala konsul R. K. Geis andis intervjuu ka ajalehele „Kodumaa". kus ta ütles, et tal on viimastel aastatel olnud mitmed meeldivad võimalused Eestis viibida, õppides tundma eestlaste suurepäraseid kultuurisaavutusi, kusjuures talle oli meeldinud eesti rahva loov talent.

Küsides, millised muljed jäid talle olümpiaregati ehitamisest, vastas konsul, et need on kõige paremad ja ta on kindel, et olümpiaehituste kompleks valmib regati ajaks või isegi varem. Ja et Tallinnas läheb 1980. a. suvel kõik suurepäraselt korda.

Talle räägiti ka kuuldustest, et mõnes ringkonnas Ameerikas kutsutakse inimesi boikoteerima Moskva olümpiat ja olümpiaregatti Tallinnas ja küsiti kuivõrd need leiavad Ameerikas vastukaja ning võivad mõjuda osavõtjate arvule.

Konsul arvas, et niisugused meeleolud ei ole mingil määral domineerivad.

Ameerika Ühendriikide valitsus ja president Carter on korduvalt rõhutanud, et USA meeskond võtab Moskva olümpiamängudest ja muidugi ka olümpiaregatist Tallinnas osa täies koosseisus.

EELK LUT. USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS

KONTSERT-JUMALATEENISTUS

armulauaga VANA-AASTA HOMMIKUL
pühap., 31. DETS. KELL 11 Peetri kirikus
Solist INGEMAR KORJUS
Orelil Inga Korjus, teenib õp. Oskar Puhm

Kuna eelolev esmaspäev, 1. jaanuar, on Kanadas üldine püha, siis on „Vaba Eestlase" toimetus, talitus ja trükikoda sel päeval suletud. Järgmisel nädalal ilmub üks „Vaba Eestlase" number, mis kannab neljapäeva, 4. jaanuari kuupäeva. Pärast seda hakkab „Vaba Eestlane" ilmuma jälle normaalselt kaks korda nädalas.

„Vaba Eestlase" toimetus ja talitus

Uuendage „Vaba Eestlase" tellimine 1979. aastaks!

Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht — tellige „Vaba Eestlast"

Tellimiskupong lk. 3

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 9, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $32.—, poolaastas $18.— ja veerandaastas $9.50, kiripostiga aastas $53.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $35.—, poolaastas $19.— ja veerandaastas $10.50. Kiripostiga USA-s: aastas $53.—, poolaastas $30.— ja veerandaastas $16.50.

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $69.—, poolaastas $34.50 ja veerandaastas $18.—.

Aadressi muudatus 40 c. — Üksiknumbri hind 40 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

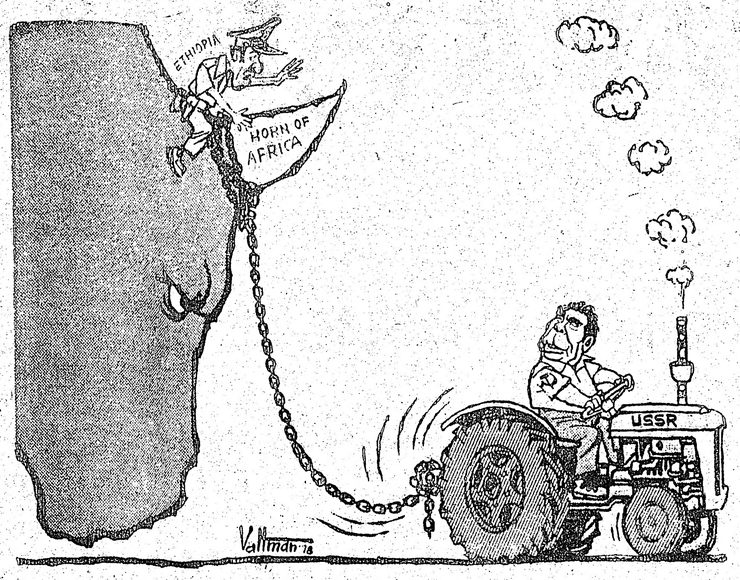

„Hästi, tõmba nüüd!"

Propagandamasina rataste vahel

Puutudes kokku okupeeritud Eestis nõukogude suletud ühiskonnas kasvanud ja muust maailmast eraldatud eestlastega jääb paratamatult mulje, et nad on välismaailmast ning demokraatlike riikide ja rahvaste elust väga vähe ja puudulikult informeeritud. See kinnitab, et vene propagandamehed ja nende teenistuses elavad eestlased söödavad neid sihilikult vale informatsiooniga näidates nõukogude korda ja elusüsteemi eredas ja demokraatliku maailma eluavaldusi tumedas valguses. Teatud määral on kodumaal elavaid eestlasi aidanud informeerida naabermaa Soome ja „Ameerika Hääle" päevauudised, kuid neid serveeritakse peamiselt ilma selgitavate kommentaarideta ning kommunistlikku ja kapitalistlikku süsteemi võrdlemata, millega inimestel ei teki õiget perspektiivitunnet. Seda lünka aitavad küll teatud määral täita viimasel ajal toimunud arvukad külastusreisid Eestist välisriikidesse, kuid väljapääsenute arv moodustab ikkagi ainult ühe väikese osa rahvastikust ning suurem osa rahvast elab pimeduses.

Demokraatlikes riikides valitseva elu moonutamiseks ning sealse tõe varjamiseks investeerivad N. Liidu kommunistlikud võimud suured summad ning rakendavad tohutusuure ajakirjanike ning teiste propagandameeste kaadri. Selle kaadri tuumiku moodustavad välisriikidesse saadetud põhjalikult väljakoolitatud reporterid, kellede eesmärgiks on välja moppida kõik demokraatlikkudes riikides esinevad puudused ja need võimalikult suureks puhuda ja keerdu väänata. See materjal leiab avaldamist N. Liidu raamatutes, ajalehtedes, ajakirjades, raadios ja televisioonis ning seda nimetatakse „tõe esile toomiseks".

Eriti sihilikud ja agressiivsed on N. Liidu propagandamehed oma suurima rivaali Ameerika Ühendriikide suhtes. Kui ameeriklased lootsid, et detente poliitika aitab parandada N. Liidu propagandaorganite suhtumist Ühendriikidesse, siis on nad saanud kibeda pettumise osalisteks — venelaste propaganda Ühendriikide kritiseerimiseks ja mustamiseks on nende aastate jooksul muutunud isegi tunduvalt intensiivsemaks, sihilikumaks ja kuritahtlikumaks. Nõukogude meedia andmetel ei ela Ühendriigid mitte ainult kägistava inflatsiooni, tööpuuduse ja vaesuse rüpes, vaid sealsed elanikud peavad tantsima suurkapitalistide pilli järele ning ajama neile viletsate palkade juures varandusi kokku.

Venemaal elaval „mehel tänavalt" on raske uskuda, et ameeriklane võib vabalt Ühendriikides ringi liikuda ning talle ei tehta takistusi välisreisideks. Ta ei saa aru, kuidas inimene võib elada selliselt, et tal ei ole vaja politseis registreerida ning et ta võib kritiseerida oma valitsust ja teda ei tule keegi arreteerima. Selline pimedus Ühendriikide ja teiste lääneriikide suhtes on tingitud sellest, et vene propaganda kasutab tõe varjamiseks faktilise olukorra moonutamist, segades selle ühe kolmandiku ulatuses tõega, ühe kolmandiku ulatuses väljamõeldistega ja ühe kolmaniku ulatuses puhtakujulise propagandaga.

Ameerika Ühendriikide ja Kanada osas moodustab N. Liidus tõe moonutamise vabriku Ühendriikide ja Kanada Instituut, mille teenistuses on umbes 300 eksperti, kes analüüsivad kõiki Kanada ja Ameerika eluavaldusi. Need on hea ettevalmistuse saanud mehed ja naised, kes on viibinud isikliikult siinsel mandril ja näinud siinset elu. Kuid vaatamata oma põhjalikule ettevalmistusele ei ole need inimesed siiski võimelised siinse elu kohta õiget analüüsi andma, kuna nende vaatlused ja järelduste tegemised on tihedalt seotud kommunistlike teooriatega ja dogmadega.

Ühendriikide elu tõlgendamisel segatakse sageli ära mõisted ja kujutatakse ameeriklaste asutusi vastavalt samalaadsete asutustena nagu need eksisteerivad N. Liidus. Näiteks on venelased harjunud oma kummitempli-parlamendiga ning neile on raske selgitada Ühendriikide Kongressi suuri võimupiire, milledega president peab tõsiselt arvestama. See Ühendriikide riikliku süsteemi moonutamine algab juba algkoolides, kus võltsitakse ka Ameerika ajalugu ameeriklaste mustamiseks. Kui N. Liidu kodanikele siistitakse juba maast madalast sisse umbusku kõige lääneliku vastu,siis on ka mõistetav, miks venelased vaatavad läänerikide kodanikele altkulmu ja peavad neid endi vaenlasteks. Selles olukorras ja sellise ajudepesemise juures on ka mõistetav, miks detente poliitika ei saa kujuneda kunagi selliseks ida ja lääne vaheliseks koostööpoliitikaks nagu seda mõned lääne poliitikud unistavad.

K. A.

30 aastat skautide keskorganisatsiooni loomisest

Eesti skautide uueks peaskaudiks skm Sven Hanson

1979. aastal täitub 30 aastat eesti skautide ülemaailmse keskse organisatsiooni loomisest Londonis. See toimus Eesti saatkonna ruumides 1. augustil 1949. Keskset organisatsiooni nimetati Eesti Skaudid Paguluses, mida juhtis Keskbüroo. Esimeseks peasekretäriks, milline ametkoht hiljem muudeti nimelliselt Peaskaudiks, oli skm. H. Michelson. Eestlaste asumisega ülemeremaadele, koondati keskse organisatsiooni juurde kõik skautmalevad, millised tegutsesid Rootsis, Saksamaal, Inglismaal, Austraalias, Põhja-Ameerika Ühendriikides ja Kanadas. Aastal 1954 valiti keskse organisatsioonile uus nimetus Eesti Skautide Liit.

Eesti Skautide Liidu Keskbüroo tegevuse ülesannetes on meie rahvuslike katsenõuete ühtlustamine, skautjuhtide õppealalise tegevuse tiivustamine ja edendamine, noorteajakirja levitamine ja eesti skautlusele ülemaailmse tunnustuse taotlemine.

Nende ülesannete rakendamisel on peetud vajalikuks koos gaidide keskse organisatsiooniga välja anda kahte ajakirja — noorte ajakiri „Tulehoidja" ja juhtide õppeajakiri „Skautlikel Õppeväljakuil".

Aastal 1960 peeti vajalikuks leida moodust skautlusele osutatud teenete hindamiseks. Selleks töötati välja skautjuhi teenetemärgi Põhjatähe ja skaudisõbrade teenetemärgi Tammelehe statuudid. Põhjatäht on kolmeastmeline, kusjuures kõrgemaks astmeks on esimene järk. Neid on eesti skautluse 34. pagulasaasta jooksul välja antud 37-le skautmasterile. Skaudisõbra teenetemärk Tammetäht on kahe- astmeline. Hilisematel aastatel on virdsed teenetemärgid rakendatud ka gaidide Keskbüroo poolt ning Tammetäht on muudetud ühisks teenetemärgiks mis antakse vilja mõlema Keskbüroo poolt.

Keskbüroo koosseis valitakse neljaks aastaks. Möödunuud aastatel on Keskbüroo asunud Saksamaal, Põhja-Ameerika Ühendriikides, Kanadas ja Rootsis. Nende aastate jooksul on Eesti Peaskaudi ülesandeid täitnud skm. H. Michelson, skm. V. Koperman, skm. A. Salumets, skm. A. Vaigur, skm. G. Mitt ja skm. J. Lepp.

Alates 1. jaanuarist 1979 asub Keskbüroo Rootsis, koosseisuga Peaskaut skm. S. Hanson ja liikmed skm. R. Norvell, skm. R. Asu, nskm. L. Meerits, nskm. L. Mölder ja nskm. E. Paldrok.

Viimased kaheksa aastat on Keskbüroo asunud Kanadas. Esimesed neli aastat oli Eesti Peaskaudiks skm. G. Mitt ja liikmeteks skm. J. Lepp. V. Piigli, skm. E. Kuris, skm. L. Puurits ja skm. L. E. Pihlberg. Viimased neli aastat on Eesti Peaskaudiks olnud skm. J. Lepp ja Keskbüroo koosseisuga skm. G. Mitt, skm. V. Piigli, skm. E. Kuris ja skm. L. E. Pihlberg.

Tagasivaates möödunud tegevusaastatele tuleb märkida igaaastast Mõttesilla korraldamist koos Eesti Gaidide Liiduga. See on skautide tegevuslik hetk jüripäeva paraadkavas, kus luuakse mõttesilda kannatava kodumaaga, meenutatakse meie rahva kannatusi ja kinnitatakse usku ja võitlustahet vaba Eesti heaks.

Ülemaailmsel rahvusvahelisel pinnal on taotletud eesti skautluse taastunnustust ülemaailmse skautide büroo poolt. Kuigi see ei ole legaalselt võimalik, on eesti skautluse kõrge tase tunnustatud mitte üksnes kohalike malevate poolt, vaid ka ülemaailmselt. Seda tõendas ka eesti skautide esindusüksus viimasel Jamboreel Norras aastal 1975, millest Kanada esindusüksuse koosseisus võtsid osa ka 30 eesti skauti.

Kuigi eestlastel ei ole õigust otseseks osavõtuks maailmakonverentsidest, on saavutatud asukohamaade juhtkondadega konverentsidest osavõtu võimaldamiseks Eesti Peaskaudil koos kohaliku maa esindusega.

Esimeste Eesti Päevade raamkavas toimusid Torontos ka esimene eesti skautjuhtide ülemaailmne juhtide konverents. Sellest on nüüd moodustunud juhtide konverentside sari, milliseid nüüd on peetud neli. Viimane toimus käesoleva aasta maailmalaagris Järvemetsal.

Eesti skautluse 35 tegevusaasta jooksul paguluses on kogunenud arvukaid ürikuid nii malevate kui üksuste tegevuse kohta. Möödunud aastatel on rõhku pandud skautlike arhiivmaterjalide kogumisele. Kui malevate dokumendid on deponeeritud enamuses kohalikes eesti arhiivides, siis üksuste ürikute talletamisele ei ole omistatud võrdset tähelepanu. Nüüd on malevates tegutsevad Skautmastrite Kogude Koondised asunud skautlike mälestusesemete korjamisele ja talletamisele.

Nii on juba kogutud mälestus, esemeid eesti suurlaagritest kui ka eesti skautlikku kirjandust vabariigi algaastatelt.

Rahvusvahelise tegevuse raamides loodi paguluses viibivate skautide ja gaidide ühine koostöö-organ — AISGO, mille tegevusest on elavalt osa võetud. Suur panus anti eestlaste poolt põhikirja koostamisel, milline leidis kinnitust 1976. a. Eelolevaks suveks on kavandatud ühine laager Põhja-Ameerikas ungari, läti, poola, ukraina ja eesti noortega. Laagri eeltöödega alustati juba läinud aastal.

Eesti skautlust tutvustava informatsiooni järgi on olnud juba mitu aastat vajadus, mida siiani on rahuldatud informatsiooniringkirjadega kui ka 1962. aastal väljaantud koguteosega Eesti Skautlus 50 aastat.

Nüüd on trükivalmis uus ingliskeelne eesti skautlust tutvustav broshüür, mis tuleb levitamisele malevate kaudu.

Broshüür hõlmab ajaliselt perioodi eesti skautluse rajamisest 1912 kuni aastani 1978, ja katab ka eesti gaidluse tegevuse.

Et ühtlustada erinevate malevate tegevust, toimub skautlik tegevus vastavalt üldiselt vastuvõetud põhikirjade ja eeskirjade alusel. Selles küsimuses on aegajaliselt olnud vajalik neid ürikuid kontrollida ja ajakohastada. Viimane selline põhiline suurem kohandamine toimus aastal 1912, mil anti välja ka uus põhikirjade — statuutide — eeskirjade kogu koos uuendatud diplomitega, milliseid kasutatakse kõikide malevate poolt.

Jooksvate tegevuste ülesannetesse kuulub ka skautlike märkide valmistamine ja käsiraamatute levitamine.

Eriti viimane on tähtis meie tegevuses, sest kuigi leidub häid käsiraamatuid kohalikes maades, jääb selliste raamatute kasutamisel puudu eestikeelseist oskussõnadest. Lisaks nendele üritustele on Keskbüroo olnud seotud ka eesti skaudi-gaidi laulude helilaadi väljaandmisega koos gaididega.

Kommentaarid

Vaene Leonid Brezhnev! N. Liidu kõikvõimsa diktaatorina on ta lasknud endale anda kõik aurahad ja medalid, mis N. Liidul vähegi anda on, kuid aust tuleb ikka veel puudus. Kuna uusi aurahasid ei ole juurde produtseeritud, siis peab Brezhnev leppima lihtsalt sellega, et talle antakse praegu käibel olevad aurahad mitmekordselt — niiütelda kilo kaupa. Nii annetati punasele tsaarile tema 72-aastase sünnipäeva puhul juba kolmas N. Liidu kangelase Kuldtähe medal ja kuues Lenini orden. Seda medalite sadu ei suuda vastu võtta isegi ühe ehtsa kommunisti lai rind, kuna Brezhnevile annetatud medalite arv ületab kaugelt Hitleri abilise Herman Göringu aurahade kollektsiooni.

Kuid Brezhnev ei lepi ainult medalite ja aurahadega. Ta tahab ka olla suur poliitiline juht, ideoloog ja isegi kirjanik. Need, kes on jälginud N. Liidu ajalehti ja nende veergudel esitatud parteitegelaste või lehmalüpsjate sõnavõtte, on märganud, et iga sõnavõtja peab võtma vähemalt ühe lause mõnest Brezhnevi kõnest, et sellega avaldada austust ja lugupidamist suure juhi mõtetele ja eeskirjadele. Ja nüüd selgub veel, et Brezhnev on kirjutanud isegi raamatu „Uudismaa", mille ilmumise puhul aetakse kokku rahvakoosolekuid ja miitinguid ning ajalehed pühendavad leheküljede kaupa artikleid sellele „suurteosele".

Tallinnas organiseeriti sel puhul isegi „ülevabariigiline" partei-, nõukogude, ametiühingu ja komsomoliaktiivi koosolek, kus Brezhnevi teosele pidi kiidusõnu lugema Venemaa kommunistide esindaja Eestis asevalitseja Karl Vaino.

Ning kõneleja ettekanne ei jäänud ka midagi soovida, kuna Vaino tegi Brezhnevist uudismaade rajaja ja nõukogude põllumajanduse kangelase kuigi tegelikult see au kuulub Hrushtshovile, kelle võimutsemise perioodil alustati suureskaalalise uudismaade harimise aktsiooniga. Brezhnev oli sel ajal ainult väike Hrushtshovi sulane — Kasahstani kommunistliku partei sekretär.

Kuid nagu selgus Tallinnas peetud koosolekul, kasutati Brezhnevi raamatu ülistamist ka eesti kolhoosnikelt suurema panuse välja pigistamiseks. Nii märkis partei peasekretär K. Vaino muu hulgas, et kõik majandid peavad tagama kariloomade kokkuostmisel veiste üleandmise vähemalt 450—500 kilogrammilises kaalus ning sigu tuleb hakata nuumama intensiivsemalt. K. Vaino ütles, et kõike seda tööd õpetab tegema Brzhnevi raamat „Uudismaa" ja seda silmas pidades peaksid parteiorganid ja ühiskondlikud organisatsioonid korraldama selle raamatu arutelu ja tundmaõppimist.

Niisiis — eestlased on saanud endale uue lisakohustuse: nad peavad pähe õppima Brezhnevi raamatu, mis on mõeldud maatöölistele „suure põllumehe" poolt kirjutatud kukeaabitsaks. Ning kukeaabitsa autor arvab, et ta peab endale oma „teenete" hindamiseks rinda kinnitama uued rahad. Kuna Venemaal enam Brezhnevile andmiseks uusi medaleid ei ole, siis peaksid vist küll ikestatud rahvad talle omalt poolt annetama medali. Kuidas oleks näiteks kuldse teenetemedaliga maailma suurima koloniaalriigi tugevdamise ja allaheidetud rahvaste kurnamise eest?!

*

Ameerika Keskluure Agentuuriga, mis on lühendatult tuntud CIA nimetuse all, ei ole asjad kõige paremas korras. Seda kinnitab ka president Carter, kes saatis CIA direktorile Stansfield Turnerile kirja, milles ta sõnaselgelt kinnitas, et ta ei ole rahul poliitilise luure kvaliteediga.

Carteri pahameel on tingitud CIA optimistlikkudest raportidest Iraanis enne kui seal algasid suured shahhi vastu suunatud rahutused, mis võivad lõppeda õlicikka Iraani N. Liidu mõjuvõimu alla sattumisega. Augustikuus sai president näiteks CIA-lt raportdi milles mainiti optimistlikult, et „Iraanis ei valitse revolutsiooni ega isegi mitte eelrevolutsiooni meeleolu".

(Järg lk. 3)

Laimons Niedre viidi Riiast Vene vangilaagrisse

STOKHOLM — Rootsi saatkond Moskvas on teatanud Rootsi välisministeeriumile, et Laimons Niedre on ära viidud Riia vanglast. „Ta ei asu enam Lätis," on teatanud N. Vene välisministeerium Rootsi saatkonnale.

Rootsi suursaadik Göran Rydling on pärinud N. Liidu võimudelt andmeid Niedre kohta, kuid talle ei teatatud millisse vangilaagrisse või vanglasse Niedre viidi.

Teatavasti mõisteti Niedrele 3. nov. Riias toimunud protsessil 10 aastat sunnitööd. Niedrel ja tema advokaadil oli kavatsus otsuse peale edasi kaevata Moskva ülemkohtusse. Praegu on aga teadmata, kas Niedre seda teha jõudis.

Rootsi välisministeerium on korduvalt nõudnud 35. lk. suurust kohtuotsust Niedre protsessis, kuid tänaseni, s.t. ligi kuu aega hiljem pole seda venelaste poolt rootslastele antud.

Hiinlaste haruldased leiud

TOKIO — Üks ammugi väljasurnud ninasarviku luukere ja kaks hästi säilunud linnu luukeret, mis vähemalt 15 miljonit aastat vanad, leiti kivistatuina kirde Hiinas, Shantungi provintsis, teatati ametliku Hsinhua teadeteagentuuri poolt. Selles öeldi, et kivimiks muutunud sarveteta ninasarvik on väga haruldane leid, mis tehti juba augustikuul. Linnude kivimid on varem leitud.

Tallinnas avati Pepsi-Cola tehas

Pressiagentuuri United Press International teatas Tallinnast 4. detsembril: Täna avati Tallinnas, Eesti pealinnas, karastavjoogi Pepsi-Cola tehas, mis plaani kohaselt peab välja laskma 60 miljonit pudelit soodajooki aastas. Tehas peab joogiga varustama ka Lätit ja Leedut. Käitise avamiseks oli Tallinna sõitnud USA-s asuva Pepsi-Cola ettevõtte president Donald Kendall.

Soodajoogi käitis Tallinnas ehitati nõukogude tööjõuga, kuid seadmed seadsid üles USA-st sõitnud spetsialistid. Joogi valmistamiseks saadab USA ettevõte ained kontsentreeritud vedeliku kujul Tallinna, kus need veega segatakse. Tallinna tehas on kolmas Pepsi-Cola käitis N. Liidu territooriumil. Esimene käitis avati 1975. a. Musta mere ääres Novorossiiskis ja teine 1976. a. Jevpatoorias, Krimmis.

Õiguse eest müüa oma joogikontsentraati N. Liidus peab Pepsico-nimeline ameerika ettevõte turustama USA-s nõukogude vodkat. Siin müügil olev nõukogude vodka on tegelikult valmistatud Tallinna piiritusevabrikus (end. Rosen), mida aga nõukogude eksportettevõte oma reklaamis ei märgi.

VES

VALVEARST NÄDALALÕPUL

30. ja 31. dets. ning 1 jaan. dr. T. Kuutan, tel. 751-6141 ja dr. T. Sauks, tel. 461-0912.

6. ja 7. jaan. dr. A. Mae, tel. 493-7231.

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

ANDRES OLVET, LL.B.
Advokaat-notar
Bigelow, Hendy, Shirer & Uukkivi
789 Don Mills Rd.
Tel. 429-3110
kodus 699-2395

ADO PARK, LL.B.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

Kuid Iraani küsimus ei ole ainus, mida CIA on jälginud uniste silmadega. Nii näiteks ei olnud CIA-l aimu, et Afganistan seisab kommunistliku riigipöörde ees, samuti ei olnud CIA-l andmeid, et Rodeesia sooritab ägeda rünnaku Zambiasse sel momendil kui Rodeesia peaminister Ian Smith viibis Washingtonis ja pidas läbirääkimisi Carteri administratsiooniga.

Võib-olla, et CIA passiivsuses on teatud määral süüdi luureorganisatsiooni praegune juht Stansfield Turner, kuid peamiseks CIA töövõime ja moraali allakäimise põhjustajaiks on siiski ameeriklased ise — Kongress oma uurimiskomisjonidega ning ajakirjandus ja teised massimeediad. Nende uurimuste ja naiivsete „paljastuste" tulemusena on kõige rohkem kannatanud CIA ülemoperatsioonid, mis annab nüüd ka paljudes sektorites tunda.

CIA praegusele direktorile Turnerile heidetakse ette, et ta pooldab tehnilist spionaazhi agentide spionaazhi asemel, lülitades luureoperatsioonist välja inimliku momendi. Kuid Iraani sündmused näitavad, et näiteks luuresatelliit pole kunagi võimeline sooritama neid ülesandeid, mida täidab inimene. Ühendriikide võimudel ja luureoperatsioonide organiseerijatel tuleks tõsiselt arvesse võtta, et oma vastuluure tugevdamseks ja tõhustamiseks tuleks neil rakendada vanamoodsad salakuulajad ning loobuda nende kritiseerimisest, ründamisest ja nende sammude ja tegevuse avalikkuse ette toomisest.

AMI

Pühapäeval, 3. detsembril toimus Montrealis Jaani kirikus vaimulik kontsert, kus esines koguduse segakoor K. Raudsepa juhatusel. Orelil saatis R. Batt, keda assisteeris H. Vaus. Koor esines esmakordselt ühtlastes nägusates talaarides nagu see nähtub ka esitatud pildilt. Foto: E. Sügise

Kodune eesti verivorstivabrik Montrealis

Jaani koguduse Naisringi vorstivalmistamise talgud

MONTREAL (VE) — Montreali eestlaskond võib rõõmuga uhke ja tänulik olla nendele 27 tublile, tragile ja töökale eesti naisele, kes moodustavad kohaliku Jaani koguduse Naisringi. Selle Naisringi ülesandeks, agara Anu Niilendi juhatamisel, on olnud kiriku perekondlikkudel koosviibimisel kohvilaua eest hoolitsemine. Kuigi teised koguduseliikmed on annetanud kooke ja muid suupisteid, on rõhuv enamik toidust ikkagi valmistatud Naisringi liikmete poolt omal kulul.

Kahetsusväärseks nähteks Montreali eestlaskonnas on eestlaste arvu suur kahanemine, eriti noorema põlvkonna äraminekul. See on paratamatult kaasa toonud koguduse arvulise vähenemise. Teisalt aga on kiriku ülalpidamise kulud tublisti suurenenud ning kirikul on olnud muret oma majandusliku koorma suurenemisega.

Suurimad teeneid kiriku majandusliku toetamisega on olnud Naisringil, kes ennastsalgava vabatahtliku tööga on tegevusesse astunud tulutoovate ettevõtmistega.

Nii on Naisringi poolt kirikule sissetuleku hankimiseks korraldatud kiriku ümbruskonna elanikele pruugitud riiete ja esemete müüke, kus siiani müüdud esemete hulk küünib mitmesse tuhandesse.

Sissetuleku hankimiseks eesti oma ühiskonna keskel on Naisring korraldanud igal aastal väga populaarseks saanud kiriku näitemüügi koos loterii ning eestipärase einelauaga.

Eriti hindamisväärseks Naisringi tegevuseks on kujunenud eestlastele nende eritraditsiooniliste vajaduste rahuldamine. Mis oleks eesti peres jõulud ilma verivorstideta? Montreali eestlaskonna verivorstidega varustamise on Naisring oma peale võtnud. Nõudmine verivorstide järele Montrealis on õige elav, suurem kui Naisring neid teha jõuab.

Tänavuse jõuluaegse vorstitoodangu määraks oli 500 naela, mis tegi vajalikuks vorstide jaotamisel piirata neid 4—5 naelani perele, vastavalt perekonna suurusele.

Selle veerand-tonnise vorstihulga valmistamiseks korraldas Naisring koguduse seltskondlike ruumide köögis talgute korras kolmepäevase kestvusega verivorstide tegemise, kus Naisringi liikmed ennastsalgavalt varahommikust kuni hilisõhtuni kibedasti ametis olid. Selle ettevõtmise jälgimiseks külastas „Vaba Eestlase" esindaja kööki, kus parajasti kibe tegevus käimas oli.

Vorstide jaoks vajalikud ained olid juba varem kohale toodud: poest tangu naelastes pakendites ning turult verd liitrilistes plastikust pudelites, seasoolikaid purkide sees, seapekki lahtiselt ning sibulaid kottide sees.

Köök on muutunud täitsa tööstuseks, kus käimas vilgas tegevus Naisringi energilise perenaise Leida Riga juhtimisel, kes isiklikult tarvilikud ained suure hoolega kaalub, välja mõõdab ning kätte annab.

Vorstide valmistamine on nagu vabrikus, kus üheaegselt mitu tegevust käimas: erilaudade ääres lõikavad ühed seapekki, teised riivivad sibulaid või lõikavad peeni, nööritaolisi, soolikaid 9—12 tolli pikkusteks juppideks. Kõige kauem aega võtab tangupudru keetmine koos seapekiga, see nõuab kaks tundi aega. Pliit on täis tohutult suuri potte, kus tangupudru keemas. Kui pudru pehme, viiakse see õue jahtuma. Kui jahtunud, siis kallatakse mitme poti pudru üheks portsjoniks kokku suurde, plekist pesupesemisevanni. Pudrule lisatakse juurde riivitud sibulaid, soola ja vürtse ning pudelist valatakse juurde verd niipalju, et pudrust saab kört.

Kui kört põhjalikult segatud, siis kogu naistepere tuleb teiste tööde juurest ära ning koguneb pesuvanni ümber vorste toppima.

Sellest kujuneb ühe koordineeritud koostöö, kus peategelasteks on kolm naist, kes trehtritega töötavad, käed randmeteni verise kördiga koos: tõstavad tassiga körti trehtrisse, mida siis puupulgaga soolikasse ajavad. Igal trehtriga töötajal on kaks abilist: üks, kes sõrmede vahel otsib soolikaotsi ja kui see leitud, venitatakse see lahti ja asetatakse trehtri otsa. Teine abiline seob paelaga libeda vorsti otsad kinni. Kinni seotud vorstid pannakse patta veerand tunniks keema, mille järele nad asetatakse kandikutele pikale lauale jahtuma, valmis müügiks ja kojuviimiseks.

Ühe portsjoni vorstide tegemine — mis tähendab pesuvannitäit körti, tangude keema panemisest kuni valmis vorstideni, võtab kolm tundi aega.

Kogu aeg käib aga tegevus pidevalt edasi, nii et korraga on käsil kolme portsjoni tegemine. Kui ühe topitakse, on järgmise portsjoni tangud juba keemas ning kui topimine läbi, siis valmistatakse järmisele portsjonile ette pekilõikaise ja sibulate riivimisega.

Tublid naised need Montreali eesti naised!

N. Liidu kodakondsus kummitab

Välismaal elamine ei too kaasa kodakondsuse kaotamist

NSV Liidu Ülemnõukogu üheksanda koosseisu kümnendal istungijärgul pandi 1. dets. maksma seadus NSV Liidu kodakondsuse kohta. Selles öeldakse, et iga liiduvabariigi kodanik on N. Liidu kodanik. Uus seadus põhineb N. Liidu põhiseaduse 33 paragrahvile nõukogude kodakondsuse omandamise ja kaotamise alustest ja korrast. Öeldakse, et liiduvabariigi seadusandlusega lahendatakse nõukogude kodakondsuse küsimused.

Selles uues seaduses huvitavad meid pagulasi muidugi need seaduse osad, kus ka meid puudutakse. N. Liidu kodakondsusse kuuluvad isikud, kes olid NSV Liidu kodakondsuses käesoleva seaduse jõustumise päeval, s.o. 1. dets. 1979. a. ja isikud, kes on omandanud NSV Liidu kodakondsuse vastavalt käesolevale seadusele.

Märgitakse, et N. Liidu mees- või naiskodaniku abiellumine välisriigi kodanikuga või kodakondsuseta isikuga, samuti sellise abielu lahutamine ei too kaasa abikaasade kodakondsuse muutumist;

kodakondsuse omandamine või kaotamine ühe abikaasa poolt ei too kaasa teise abikaasa kodakondsuse muutumist. N. Liidu kodaniku elamine välismaal ei too iseendast kaasa N. Liidu kodakondsuse kaotamist, nad püsivad ka välismaal „N. Liidu riigi kaitse ja protektsiooni all". Ja lisaks isikut, kes on NSV Liidu kodanik, et tunnistata välisriigi kodakondsusse kuuluvaks.

Peatükis, mis käsitleb N. Liidu kodakondsuse omamist, öeldakse et kodanikuks saadakse sünni põhjal, kodakondsusse võtmise tulemusena, rahvusvaheliste lepingutega ettenähtud alustel ja muudel käesolevas seaduses ettenähtud alustel.

Laps, kelle mõlemad vanemad tema sünni hetkel olid N. Liidu kodakondsuses, on N. Liidu kodanik sellest sõltumata, kas ta on sündinud N. Liidu territooriumil või väljaspool N. Liitu.

N. Liidu kodakondsuse kaotamise alusteks on võimalused nagu kodakondsusest lahkumine, kodakondsuse äravõtmine, rahvusvaheliste lepingutega ettenähtud alustel ja lisaks on veel muid võimalusi. N. Liidu kodakondsusest lahkumise küsimusi lahendab Ülemnõukogu Presiidium. Kuid kodakondsusest lahkumise loa andmisest võidakse keelduda, kui isikul on täitmata kohustusi riigi vastu või riigile kuuluvate ettevõtete vastu.

Kodakondsusest lahkumine ei ole lubatud ka, kui isik on võetud vastutusele süüdistatavana või kui tema suhtes on olemas seaduslikult jõustunud kohtuotsus, mis kuulub täitmisele või kui kodakondsusest lahkumine on vastuolus riikliku julgeoleku huvidega.

Selle kõrval võidakse kodakondsus Ülemnõukogu Presiidiumi otsusel ära võtta, kui isik on toime pannud tegusid, mis teotavad N. Liidu kodaniku kõrget nimetust ning tekitavad kahju N. Liidu prestiizhile või riiklikule julgeolekule. See paragrahv peaks olema küllaldane, et N. Liit kustutaks suurel enamusel pagulastel kodakondsuse, ega peaks neid ikka kramplikult oma kodanikeks, vaatamata, et keegi seda ei taha olla ja tunneb koguni muret kahe kodakondsuse olemasolust.

GM RK REIN KOPPEL
CHEVROLET • OLDSMOBILE
ROBERTSON MOTORS LTD.
1555 DANFORTH AVENUE
TORONTO, ONT. M4J 1N7
TELEFON 466-1135

ILMAR HEINSOO INSURANCE
Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

VIIULIKONTSERT
CARMEN PRII-ROMANENKO
TÕNU KALAM
4. VEEBR.

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Rahvarõiva klass ei võta vastu tellimisi

Northern Secondary School Torontos läks peaaegu kolmenädalalisele õppevaheajale. Eestlaste rahvarõiva klassile ei tähenda see tööseisakut, vaid tikandid tulevad jõuluvaheajal lõpetada, et uuel aastal saaks proovide ja kokkuõmblemisega alata. Rahvarõiva klassi poole on hulgaliselt pööratud rahvarõivaste valmistamise küsimuses ja soovitud andmeid, kas saab tellida rahvarõivaid. Kahjuks ei ole see võimalik. Klassi õpilased on noored, kes kõik töötavad või õpivad. Koosseis on väga ebavõrdsete teadmistega, kuigi loodetakse, et tuleval aastal on võimalik mõned tellimised vastu võtta. Töötasu läheb seejuures täiel määral õpilasele, sest õpetajate tasu maksab Toronto haridusosakond, toetades sellega meie tekstiilkultuuri viljelemist.

Uuel aastal on võimalik veel paar õpilast juurde võtta. Informatsioon telefonil 239-9587.

EHA TOOMBERG

● President Carter külastas 26. okt. valimiseelse propaganda raames Miamit, esinedes kõnega demokraadist kuberneri R. Grahami toetuseks. Presidendi auvalvesse olid määratud ka 5 noort mereväe J.R.O.T.C. üksusest, nende seas Thomas Hinno Fort Lauderdale keskkoolist. Kõne ajal seisid noored presidendi kõnepuldi ees. Pärast kõnet tuli neil olla ees rahva tungil presidendi juurde.

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$32.—	$35.—
Poolaastas	$18.—	$19.—
Veerandaastas	$ 9.50	$10.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$53.—	$58.—
Poolaastas	$28.—	$30.—
Veerandaastas	$15.—	$16.50

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $69.—, poolaastas $34.50, veerandaastas $18.—

Aadressi muudatus 40 centi. Üksiknumbri hind 40 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „......" ......
...... 197...... Tellimise katteks lisan $ .... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi ....
Aadress ....

VARA LAHKUS MEIE KULLA-KALLIS HEA EMA, TUTAR, ÕDE, TADI JA RISTIEMA

EVI TENG

Neiuna Pork
Sündinud 28. juunil 1937 Tallinnas
Surnud 24. detsembril 1978 Torontos

Leinavad südgavas kurbuses

poeg TARMO
EMA
õde VIVA
vend ADO
õepoeg TOOMAS
SUGULASED Eestis

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsioonilliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Toronto sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
487 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

● Kirjanik Helmi Mäelo mälestuseks teostati organisatsioonide ja isikute poolt annetusi Kultuuri Koondise nn. Lillefondi, kogusummas 4550 rootsi krooni ($1018). Lillefondi summad lähevad eesti kultuuriloomingu viljelemiseks ja toetamiseks.

KALLIS SUGULANE, ISSAND KUTSUS SIND SINU PAREMATES AASTATES

EVI TENG

Neiuna Pork
Sündinud 28. juunil 1937 Tallinnas
Surnud 24. detsembril 1978 Torontos

Avage mulle õiguse väravad,
ma lähen neist sisse
ja tänage Jehoovat!
Laul 118:19

Mälestavad kurbuses

HERTHA ja JULIUS TUULIK

ARMAST ÕDE

LYDIA JÜRISOO'd

leinab vend

Hing igatseses ootab,
mil koju ta saab —
kus kaitsja tiibade varju,
ta jääb.

V. MAITLOO ahikaasaga Torontos
IVI perega

ARMAST

EVI TENG'i

mälestavad
JENNY KAKO
MARIA NEUMAN
MAARA PÜTSEP
LEMBIT PÜTSEP
EMMA MILK
HENDRIK MILK

ARMAST VENDA, ONU JA MEHEVENDA

HERMANN EDERBERG'i

leinavad
HELMI EDERBERG
ARVO EDERMA perekonnaga
HEINZ EDERMA perekonnaga
EDITH EDERMA

KALLIST

EVI TENG'i

mälestavad
MAIRE ja FREDY KARU perekonnaga

VARALAHKUNUD SÕBRANNAT

EVI't

leinavad
LIDIA
KAI ja ÄRNI
NAANI ja REIN

VARALAHKUNUD

EVI TENG'i

mälestavad kurbuses
EINO KRUUSAMÄGI abikaasaga
MÄX TIMMELMANN perekonnaga
PAUL TOOMSALU perekonnaga
ANNETTE HALJASTE
ARNO VARIK

Avaldan kaastunnet õp. JOHAN TERASELE perekonnaga tiitre

KRISTA DONALDSON'i

surma puhul

ATMAR HEINMAA perekonnaga

ESIMESEL SURMA AASTAPÄEVAL MÕTLEN SÜGAVAS
LEINAS OMA ABIKAASALE

ALEKSANDER BACHMAN'ile

Surnud 4. jaanuaril 1977 a.

Abikaasa ELVINE

KALLIST SUGULAST

ALIDE ÕUNAPUU'd

surnud 8. dec. 78 Hiiumaal

mälestavad leinas
ALBERT VAHTRA
RIHARD VAHTRA
Kanadas
ALIDE NÖÖP kodumaal

Olgu Sulle kerge
kodumaa muld!

ARMAST

EVI TENG'i

mälestavad leinas
ANNA RAUDSEPP
ALMA ja ARTHUR VIKATI
ELLA ILMJÄRV
perekond COVENEY

Avaldame tänu praost Oskar Puhm'ile tema lohutavate ja kaastundlike sõnade eest Pühakirja alusel, millega ta meid, leinajaid, lohutas meie poja ja venna

OIVI TOIVONEN'i

kaotuse puhul.
Tänu kõikidele nendele kes meid kaastundega lohutasid ja tema viimsel teekonda lilledega kaunistasid.

Leinajad
EMA, ISA ja VEND

4812 YONGE STREET
(Sheppardi lähedal) 221-1159
R. S. KANE
Funeral Directors
WILLOWDALE ONTARIO

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

KIRIKUD

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Luteri kirik,
(Bloor ja Indian Rd.)
Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2. Tel. 483-2478.

Vana-aasta õhtul, 31. dets. kell 4.00 p.l. JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA. Solist T. Norheim.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on teisipäeviti kell 6—7.30 õpetaja kodus. Muul ajal kokkuleppel.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gandenteich,
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.
kantseleis, telefon 921-9417.

VANAAASTA-ÕHTU JUMALATEENISTUS armulauaga on 31. dets. kell 4 p.l.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. Söderholm
177 Blantyre Ave., Scarboro, Ont. M1N 2R6. Tel. 691-3184.

Pühap., 31. dets. kell 3 p.l. MISJONIKOOSOLEK. Kõneleb aafrika misjonär E. Molin.

Esmasp., 1. jaan. kell 11 e.l. UUE-AASTA JUMALATEENISTUS. Tunnistused, kõneleb H. Söderholm.

Koosolekul esinevad lauljad.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
Toronto, Ont. M6G 3K6
17 Frank Cresc.
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Pühap., 31. dets. JUMALATEENISTUS kell 5 p.l. armulauaga Solist Lydia Kööp. Jutlustab õp. Elmar Pähn.

Esmasp., 1. jaan. UUE-AASTA JUMALATEENISTUS kell 12 p. Jutlustab õp. E. Pähn.

Õp. A. Taul viibib aastavahetusel külalisõpetajana Vancouveris.

Pühap., 7. jaan. uue leeri ava jumalateenistus kell 11.00 hommikul.

Ingliskeelne jumalateenistus kl. 1 päeval.

Leerilapsed on palutud registreerida õp. juures isiklikult ehk telefoni teel.

Õpetaja kõnetunnid teisip. ja neljap. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 8—8.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 31. dets. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. H. Eller, K. Raid tshellol. Kell 7 õ. PEREKONNAÕHTU. Õhtusöök, ettekanded, palutakse regstreerida. Kell 11 õ. AASTAVAHETUSE PALVETEENISTUS. K. Raid, solist A. Kaups.

Esmasp., 1. jaan. kell 11 homm. UUS-AASTA JUMALATEENISTUS. K. Raid, meeskoor, Issanda surma mälestamine.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Uue-aasta JUMALATEENISTUS peetakse Peetri kirikus 1. jaan. kell 1 p. Teenib preester E. Lepik, laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel.

Edmontoni Eesti Selts sai uue esimehe

Edmontoni Eesti Selts elas 12. novembril toimunud peakoosolekul üle värskendava noorendamisoperatsiooni, kuna seltsi esimeheks valiti noorema generatsiooni esindaja, endine torontolane Siim Ruusauk. Juhatusliikmete arvu otsustati tõsta viielt liikmelt seitsmele ning elustada seltsi tegevust.

Peakoosolekust võttis osa 27 isikut. Endine esimees Nurmi Simm andis ülevaate eelmise aasta tegevusest, mis hõlmas eestlaste koosviibimisi, Eesti Vabariigi 60. aastapäeva tähistamist, jaanipäeva pühitsemist perekond Palsi suvilas ja Balti õppetooli rajamist Alberta ülikooli juurde.

Rajati ka Eesti Segakoor Eva Weir'i juhatusel, mis kujundati aga hiljem vähese liikmete arvu tõttu ühendatud Balti kooriks.

Seltsi majandusliku aruande kandis ette laekur Tiina Mai Sastok, kelle sõnavõtust selgus, et seltsi kassaseis aastakoosolekul oli 212 dollarit. Seltsi uueks esimeheks valiti Siim Ruusauk ning tagasi valiti viis endise juhatuse liiget — Nurmi Simm, Tiina Mai Sastok, Linda Peet ja Hilja Koot. Uuteks juhatusliikmeteks valiti Eva Weir ja Ann Holtz. Revisjonikomisjoni valiti Rein Sastok ja Agu Kaljumaa.

Koosolekul arutati ka järgmise tegevusasta töökava ning otsustati tähistada Eesti Vabariigi aastapäeva ning pühitseda jaanipäeva.

Samuti kavatsetakse osa võtta Heritage Day pidustustest ning korraldada eestikeelseid jumalateenistusi lootes selleks abi Albertas töötavalt noorelt eesti pastorilt Walter Johansonilt.

Wintario võidud

21. dets. toimunud viimasel Wintario loterii loosimisel langesid viis 100.000-dollarilist peavõitu pileteile nr. 79717 seeria 41, nr. 60162 seeria 49, nr. 86189 seeria 8, nr. 44194 seeria 20 ja nr. 54786 seeria 17.

Järgmine loosimine toimub 4. jaanuaril ja on rohkete preemiavõitudega.

Helilooja V. Tarkpea surnud

30. novembril suri kauaaegne Eesti Nukuteatri muusikaala juhataja helilooja Vladimir Tarkpea. Lahkunu on sündinud 1908. a., muusikalise hariduse omandas Tallinna Konservatooriumis prof. A. Kapi kompositsiooniklassis, mille lõpetas 1932. a. Õppis veel Tallinna Pedagoogiumis ja töötas seejärel seitse aastat kooliõpetajana. 1944—49 oli kontsertmeistriks „Estonia" teatris, seejärel muusikaalajuhatajana Draamateatris ja 1952. a. alates Eesti Riiklikus Nukuteatris, kust ta 1976. a. läks pensionile. Nende 24 aasta jooksul andis ta muusikalise tausta rohkem kui 30 lavastusele, kus ta nakatav, lastepärane muusika valmistas palju rõõmu, aga on saanud ka tähelepanu ja tunnustust.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
Annetused ja testamendipärandused on tulumaksuvabad. Annetaja soovid täidetakse.
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

VANA-AASTA JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA pühapäeval, 31 detsembril kell 11 hommikul. Solist Ingemar Korjus. Orelil Inga Korjus. Teenib õp. Oskar Puhm.

UUS-AASTA JUMALATEENISTUS 1. jaanuaril kell 11 hommikul. Teenib õp. Aulis Jalonen.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kella 6—8 õhtul. Tel. 483-5847, 483-4103.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
Tel. 461-2077
862 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Pühap., 31. dets. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. kõnelevad Jaan Sepp ja A. Seppur. Kell 10 õ. AASTAVAHETUSE JUMALATEENISTUS. Mitmed kõnelejad.

Esmasp., 1. jaan. kell 11 homm. 1979. a. JUMALATEENISTUS. Koguduse päev. Kõneleb jutl. E. Saraoja. Pärast jumalateenistust perekondlik koosviibimine.

Inglise marksist mõrvati Kambodzhas

WASHINGTON — Kahe Ühendriikide ja ühe inglise ajakirjaniku reis kommunistide terrori all kannatavas Kambodzhas lõppes kurvalt pärast seda kui Phnom Penhis tungis ajakirjanikele reserveeritud külaliste majja üks terrorist, kes ähvardas tappa kahte ameeriklast, kes siiski pääsesid. Terroristi ohvriks langes siiski inglise ajakirjanik ja poliitiliste teaduste professor Malcolm Caldwell, kelle sissetungija tulistas surmuks. Ameeriklastest sooritasid Kambodzhas ringreisi „Washington Posti" reporter Elizabeth Becker ja St. Louisi ajalehe „Post-Dispatchi" toimetaja Richard Dudman. Mõrvatud dr. Caldwell oli Inglismaal tuntud marksistina.

EUROPEAN
SHEEPSKIN
COATS . . . at
WHOLESALE PRICES!
Ladies' — Men's
AS ILLUSTRATED
LADIES'
Reg. $39 ..... $475
MEN'S
Reg. $575 ..... $375
Also Leathers & Suedes
MEN'S
Reg. $230 ..... $149
LADIES'
Reg. $260 ..... $159
Monday to Friday 9-6
Saturday 9-4
Gimpex Limited
448 KING ST. W.
at SPADINA 362-0083

Küsige meilt tasuta broshüüri „HOTPERT" saunaahjude üle.
SAUNA-CRAFT
443 WHITMORE AVE., TORONTO, ONT. M6E 2N6
Telefon 787-8606
Helistada igal ajal

Jaanuari väljamüük ½ hinnaga
Säästke karusnahk-esemete ostmisel.
Tulge varakult!
Parem ja suurem valik!
FURS by FINN
191 EGLINTON AVE. EAST — TELEFON 488-1701

B&V INSTALLERS
Installeerime ja parandame
KÜTTESEADELDISI
Läti ettevõte o. Hel. õhtuti
V. IVANS 763-3374
R. BULOVS 638-5478

SCANDINAVIAN CROSS COUNTRY SKI EQUIPMENT CO.
1032 COXWELL AVE. TORONTO — TEL. 425-0638, 429-3726
☆ SUUSAD, SUUSAVARUSTUS, JAHIVARUSTUS
☆ PAADITARBED, PAADID JA MOOTORID
Avatud: teisip. — reedeni 6—8 õ., laup. 9—2 p.l.

FINNISH DELICATESSEN
(Endine Parkway äri)
461 Queen St. W. — Tel. 363-7676
5 ust läänepool Spadina Ave.
TÄHELEPANU! Uued lahtioleku ajad: esmasp. — reedeni 9—6, laup. 8—4
Palume suuremad leiva ja muude pagaritoodete tellimised sisse anda 2 päeva varem. Aitäh!

JAANUARIKUU SPETSIAAL
2 nädalat Floriidas ..... $239.—
1 nädal Jamaikas toiduga ..... $299.—
PENSIONÄRIDELE tulumaksulehtede täitmine 20% hinnaalandusega.
H. KIVI TRAVEL INCOME TAX 466-4813
TORONTO EESTI MAJAS RM 102

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8
Tel. 466-1951 või 466-1502
Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Hea klaver on
ainaegne investeering!
Suur valik tunduva hinnaalandusega.
Ka rentimine.
Saadaval kõik muusika instrumendid.
REMENY
HOUSE OF MUSIC LTD.
553 Queen St. West, Toronto
M5V 2B6 o Tel. 363-1936

FINN-AUTO
Teen kõiki mehaanilisi parandusi (mitte keretöid)
3323 Danforth Ave. Tel. 691-9553
RISTO SAARENVIRTA

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCHMID, saksa optik
Suur valik euroopa prilliraame: Zeiss, Rodenstock, Metzler
Spetsialiseerunud contact lenside alal
1586 BLOOR ST. W. 1 tänav lääne pool Dundas'e subway'd
TELEFON 535-6252

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 699-5295
Teeme uusi ja parandame vana nii hinnas kui ka suvilates

VABA EESTLANE

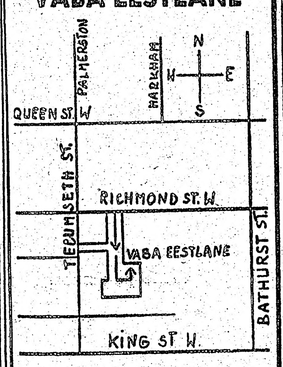

„Vaba Eestlase" toimetuse ja talituse asukoha plaan

TOIMETUS JA TALITUS avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul	$3.25
esiküljel	$3.75
tagaküljel	$3.50

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495
2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon 223-0090

Vanem üksik eesti mees soovib
TUTVUST
üksiku naisega aastates 50—60
Kirjad slt. „Üksik"

KAASMAALASED!
Puhastan keemiliselt (steamcleaning) Teie diivanid ja toolid, vaibad seinast seinä ja lahtised Teie oma kodus. — Hel. Erik Lokbik
447-9834

SPORT

Moskva võttis Karpovilt võidurahad

MOSKVA — Moskvas tehti suure propagandakampaania saatel teatavaks, et male maailmameister Anatoli Karpov on „annetanud" N. Liidu maleliidu käsutusse 300.000 doll., mis ta võitis hiljuti oma maailmameistritiitli kaitsmisel rahalise auhinnana. N. Liidus kontrollib teatavasti valitsus kõiki oma sportlaste rahalisi auhindu ja Karpovilt rekvireeritud 300.000 dollarit on tõhusaks lisandiks N. Liidu kokkukuivanud välisvaluuta tagavaradele.

Robert Vellend Telemarki võistlema

20. ja 21. dets. toimuvad Telemark'is, Wisconsin'is, suured rahvusvahelised suusatamisvõistlused. Möödunud nädalalõpul Thunder Bays peetud katsevõistluste põhjal moodustatud Ontario meeskonna koosseisus võtab neist osa ka meie suusk-jalgrattur Robert Vellend. Robert on olnud intensiivses treeningus augustikuu lõpust peale ja on sel sügisel suusatanud 150 km.

Spordiuudiseid kodumaalt

Uzhgorodis peetud maaspordiühingute meistrivõistlustel maratonijooksus saavutas eestlaste „Jõud" meeskond kolmanda koha; eestlastest läbis selle distantsi kiireimana Vladimir Heerik ajaga 2.22.46.0.

*

Eestis on detsembri alguseni olnud vähe lund, kuid Eesti sportlased võtsid osa Uurali juures, Krasnoufimskis peetud suusavõistlusest ja saavutasid meeste 10 km distantsil koguni kolmikvõidu: 1) Valdar Krünberg 29.59, 2) Arne Sirel 30.26 ja 3) Johannes Bogdanov 30.32. Eestlaste „Jõu" nimeline võistkond tuli esimeseks ka 4x5 km teatesuusatamises tagajärjega 1.01.12.

*

Eesti treenerid on viimastel aastatel tõsiselt teinud tööd sportvõimlemise alal. Tallinna noorvõimleja, 13-aastane Galina Jonas on tänavu mtmel N. Liidu ulatusega võistlusel medaleile tulnud. Hiljuti võitis ta Leningradis peetud võistlusel hõbemedali mitmevõistlusel ja pronksmedalid vabaharjutuses ja poomil.

Noormeestest on parimaks Mati Kirmes. Mõlemad võeti Rumeeniasse teostatavale võistlusreisile võistlema.

*

Tallinnas peetud võistlusel võimlemisveteranide poolt välja pandud auhindadele, oli silmapaistvalt parim Margus Albin, kes saavutas esikoha kolmel alal: vabaharjutuses, rõngastel ja rööbaspuudel. Samaaegselt peetud moodsas rütmilises võimlemises, mida kodumaal iluvõimlemiseks nimetatakse tuli esimeseks Tartu üliõpilane Tatjana Engels.

*

Rahvusvahelisel maadlusvõistlusel Murmanskis, kus osa võtsid ka Põhjamaade raskesportlased, saavutas kõigi vastaste seljatamisega esikoha Heldur Roone raskekaalus ja Henn Põlluste poolraskekaalus. Teise koha saavutas Olavi Kullerkann teises raskekaalus.

Spordimärkmikust

Esimeseks maailmameistriks tennises nimetati 24-aastane ameeriklanna Cristine Evert. Rahvusvahelise Tenniseföderatsiooni zhürii tegi selle otsuse, arvestades C. Everti võite kaalukamatel rahvusvahelistel võistlustel, mis peetud 1978. a.

*

Prantsuse teadeteagentuuri France Presse traditsioonilise ringküsitluse põhjal tunnistati aasta parimaks sportlaseks maailmas naiste alal kaugushüppaja leedulanna V. Bardauskiene ja meeste alal neljakordne maailmarekordi omanik jooksudes keenialane H. Rono.

*

Tallinnas peetud maailma tugevamate tennismängijate jõuproovil võitis ameeriklane V. Gerulaitis rootslase B. Borgi 6:7, 6:4 ja 7:5. Paar päeva hiljem võistlesid nad juba Itaalias Milaanos, kus A. Panata võitis B. Borgi 6:3, 6:3 ja V. Gerulaitis oma noore kaasmaalase McEnroe 4:6, 7:6 ja 6:3.

*

Lasse Viren võttis osa tema nime kandvast 20 km maanteejooksu võistlusest Point Mugus, Kalifornias. Ta jäi siiski kolmandale kohale olles esimesele kohale tulnud ameeriklasest Gary Turttlest 180 m järel. Võitja aeg oli 1.01.45. Teisele kohale tuli inglane Chris Stewart kaotades esimesele umbes 135 meetriga.

SILPRISTSÕNA

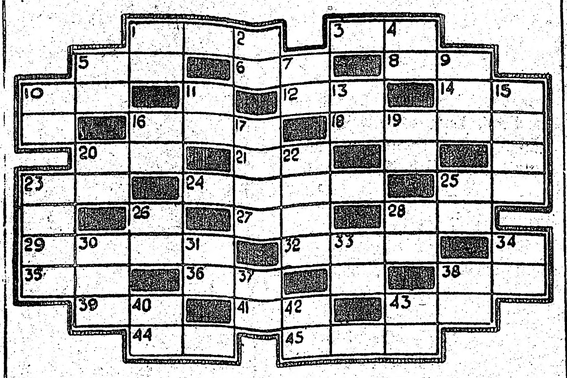

Ba- ba- be- be- be- ger- ha- ha- he- hel- ho- ja- ja- ju- ka- ka- ka- ka- kas- ke- kel- ki- kol- kunst- la- la- la- la- lai- le- le- lel- li- lä- ma- ma- ma- mad- mu- must- nane- nik- no- piu- pu- ra- ra- ra- ris- ris- ro- rus- sa- sa- saar- si- te- teli- ti- to- tor- tu- va- va- ves- vi- vi- vid- vik- vur.

Põikread: 1. Mari, 3. Jõgi Kagu-Eestis, 5. Eestis aretatud hobusetõug, 6. Iva, 8. Sitke, vastupanev, 10. Väärismetall, 12. Lõua otsas, 14. Tahutud külg palgil, 16. Puudu, 18. ... valss — eesti rahvatants, 20. Naiskuju Vanas Testamendis, 21. Omaaegne poksi maailmameister poolraskekaalus, 23. Hirmuäratav, 24. Vene tsaaride suguvõsa, 25. Küla Valgamaal, 27. H. Barbusse'i parim teos, 28. Start, 29. Seda on hea näiteja, 32. Pärnu jõe lisajõgi, 35. Mitmekülgne eesti pallisportlane ja vahekohtunik, 36. Kellel, 38. Märguanne, signaal, 39. Mereväelane, 41. Levimine, 43. Kala, 44. Osa saunast, 45. Pistma.

Püstread: 1. Koer, 2. Kõrvaltoit, 4. Ehitusmaterjal, 5. Loll, 7. Maksuvahend, 9. Teistele teadmatult, 10. Harv, 11. Endine eesti ajaleht, 13. Ungari mehenimi, 15. Keelpill, 16. Mõnikord, 17. Räpane, must, 19. Sadama või jõe süvendaja, 20. Pude, 22. Filmiekraan, 23. F. Tuglase novell, 25. Varajane koidupuna, 26. Trikkide tegemine, maagia, 28. Eesti naaber, 30. Isa ja ema, 31. Metall, 33. Omaaegne Eesti rahaminister, 34. Untsantsakas, 37. Raudteesõlmpunkt Eestis, 38. Kibe, 40. Punakaspruun, 42. Mehenimi, 43. Kirjavahemärk.

PÜHADE RISTSÕNA LAHENDUS

Põikread: 1. Mi, 3. Talv, 5. Aue, 6 Xmas, 9. Rst, 10. Ut, 11. Kaja, 12. E. Zola, 14. Aa, 15. Alle, 18. Emasel, 21. Aastased, 23. Ta, 25. Ga, 26. Mm, 28. Aarh, 30. Eesav, 32. Austrias, 35. Tuulearmuke, 38. Laps, 40. Samaaria, 42, Ase, 44. Alas, 47. Puu, 48. Vesi, 49. Kristus, 55. Erak, 56. Okste, 58. Alale, 59. Road, 60. Re, 61. Uus, 63. Aam, 64. Turske, 65. Sada.

Püstreal: 1. Maarja, 2. Ilusal, 4. Vet, 6. Xyz, 7. Aul, 8. Stahl, 11. Ka, 12. Eemale, 13. Oise, 16. Lett, 17. Patareist, 19. AS, 20. Edgar, 22. Aaria, 26. Ma tulen taevast, 27. Muu, 28. Atla, 29. Harimas, 31. Seepi, 33. Su, 36. Ulas, 37. Karjastel, 39. Saia, 41. Piparkook, 42. Auk, 43. Evin, 45. Liurauad, 46. Si, 50. Rae, 51. Siluma, 53. Isale, 55a. Kes, 58. Ae, 63. Aa.

Tuleval aastal 39 uut postmarki

Kuigi Kanada postikorraldus on mitme küsimusmärgi ja lahendamatu probleemi ees, on postiministeerium koostanud juba tuleval aastal väljaandmisele tulevate postmarkide programm. Kokku on ettenähtud vähemal 39 uut postmarki, neist 5 regulaarset ja 34 mälestuspostmarki.

Kuna 1. aprillil hakkavad maksma uued postitariifid, siis tingib see ka vastavate suuruste väljaandmise. Suuremaks seeriaks on 12-st postmargist koosnev provintside ja territooriumide lillede ja lippude väljaanne ühisel suveniirpoognal.

MODERN RUGS Saksa vaipade ja kardinate kaubamaja

162 OAKDALE RD. DOWNSVIEW, ONT. TELEFON 745-0507

DRAPERIISID VALMISTATAKSE KA TELLIMISE PEALE

S. BROGOWSKI, O.D.
OPTIK
Tel. 531-4251
412 RONCESVALLES

PAUL JUTTUS
HOGAN PONTIAC BUICK LTD
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561
PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK
G.M.C. veoautod
Pruugitud autod

ARSTID

LEO KANN, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
212 Dinnick Cr.
Tel. 489-9562

● „Fort Lauderdale News" kirjutab 21. okt. numbris 240-korterilise kõrgehituse alustamisest kondomiiniumina Pompano Beachis. Hoone umbkaudne väärtus on 23 miljonit. Projekti direktoriks on arhitekt Tarmo Purre. Perekond Purred asusid Floridasse Kanadast paar aastat tagasi.

● Perthis, Austraalias toimus oktoobri teisel poolel Carrolli raamatuäri kunstigaleriis Eha Lauk'i maalide näitus. See oli E. Lauk'i esimene iseseisev kunstinäitus, kuigi ta on varem esinenud koondnäitustel. Näitusel esitati õlimaale, akvarelle ja visandeid, kokku 30. Näituse avas dr. T. G. Dadour, kes ütles, et Austraalia maalikunst koosnebki Euroopast tulnud inimestelt, mida Eha Lauk täiendab oma töödega.

● Sydneys Rockwoodi eesti surnuaial toimus novembri alul talgupäev üldiseks surnuaia puhastamiseks. Koguduse juhatus palus inimesi võtta kaasa tööriistad ja korrastada lahkunute hauad Surnuaiapüha jumalateenistuseks.

TÕNIS ja MAI MIGAGU

MEIE MEHED KUI METSAPULLID

Romaan vanast armsast Pärnust

8.

5. Pärijad

Juuli jooksis hingetult tuppa ja hüüdis:

„Kaupmees Lessing sõitis voorimehega õue!"

„Hea küll!" vastas peremees. „Keeda talle kohvi!"

Marta avas raamatukapi ja ulatas mulle saksakeelset lektüüri, ise ruttas söögituppa lauda katma. Jäime peremehega kahekesi. Võtsin akna all istet, selg voodi poole. Imestuseks märkasin, et raamatukapi suurtes klaasustes paistis kogu ruum kui peo peal.

Tuppa astus nüri habemega, paksude kulmude ja lihavate põskedega mees, sammus voodi poole, sirutas käe välja ja sõnas joviaalselt:

„Tere! Tulin haiget vaatama. Kuidas käbarad käivad?"

„Pahasti! Kas sa ukse taga Liiva Annust ei kohanud?"

Külaline viipas peaga minu poole ja küsis sosinal: „Kes see on?"

„Riia advokaat. Võime kõnelda vabalt — ta ei mõista sõnagi eesti keelt."

„Mis on Riia advokaadil siin tegemist?" päris kaupmees umbusklikult.

„Ta tegi Valgas koos mu perenaisega rongiõnnetuse läbi ja tõi ta koju. Lubas mind aidata testamenti kirjutada."

Saksa keeles lisas ta: „Härra Meeves, astuge lähemale — tutvustan härrasid omavahel — advokaat Meeves ja suurkaupmees Herman Lessing."

„Väga rõõmustav!"

Viisakused vahetatud, tõmbusin akna juurde tagasi. Kaupmees võttis taskust pudeli:

„Võta rohtu, vana vennas! Kui ei ole päris surmatõbi, siis saad viinast abi!"

Külaline asetas pudeli voodi ette lauale ja jätkas mahedasti:

„See on mõistlik, et teed testamendi. Aga selleks ei lähe sul vaja advokaati. Asjata kulu! Testamendi juures ei ole sul palju peamurdmist — pärijad on ju teada."

„Seda küll, aga mul on peale seaduslike pärijate veel muid, kellele pean mõtlema."

„Missuguseid muid?" küsis seaduslik pärija kohkudes.

„Tahaksin, et kõik mu teenijad ja töölised mind tänuga mäletaksid."

„Rumalus! Oled nad niikuinii oma kõrgete palkadega ära hellitanud."

„Vallavaestele pean annetama vähemalt viissada rubla."

„Lausa pillamine! Oma viiesajaga ei saa sa vaesust vallast ära kaotada! Vaeste eest hoolitsemine on vallavalitsuse asi. Sinu annetus läheks lihtsalt vallakassasse."

„Kavatsen määrata kirikule suurema summa mu hauakünka korrashoiuks."

„See raha läheks kirikhärra tasku, mis isegi küllalt kõhukas. Su haua eest hoolitseb see, kellele määrad Papissaare."

„Toetust peavad saama ka Kooliselts ja „Endla"."

„Selge lollus! Mis on sinul, maamehel, tegemist linna seltsidega? Kui sa nii oma varanduse mööda maailma laiali pillad, mis jääb siis järele pärijatele!"

„Kõige suurem mure on taluga — kellele pärandan Papissaare. Pärijaid on ju kolm."

„Mitte kolm, vaid kaks — need, kas kannavad vanaisa Lessingu nime, mina ja Nikolai."

„Vanaisa oli Leisik."

„See on ükskõik. Loomulikult peab saama selle mees, kes hakkab ise maad harima. Kapten Gross ei tule kõne alla — tema kui meremees müüks mõisa ära ja ostaks endale uue laeva. Valitseja Nikolai käes oleks see nagu vorstirõngas koera kaelas. Ta müüks selle kohe parunile edasi. Parun igatseb ammu Papissaart tagasi osta, ootab ainult sinu surma. Usu mind, parun paneb Papissaarele kohe päka peale! Eesti rahvas ei või aga seda sallida, et mõis jälle ilusa tüki talumaad ära neelab, nagu tr. tegi mõnikümmend aastat tagasi."

„Sega jääksid järele ainult sina. Kas sina, linna suurkaupmees, tuleksid maale põldu harima?"

„Muidugi tulen. Müün äri maha, tulen maale ja õpetan põllumeheks ka poja Valentini."

Ismael kõhatas: „Sinu pojal on ilus hääl. Su naine tahab tast pastorit koolitada."

Kaupmees ei pannud märkust tähelegi: „Valentinist saaks korralik peremees, vaja leida talle vaid tubli perenaine"

„Pean asja üle järele mõtlema."

„Mõtle, mõtle! Kuid jäta pillamise plaanid ja ära lase end teistel hullutada!"

Marta teatas, et kohvilaud on kaetud.

Kaupmees vaatas kella, hüppas üles ja lausus: „Ei, mul ei ole kohvi jaoks aega — voorimees ootab ja nõuab muidu hingehinda."

Ta siiski ei lahkunud, vaid istus uuesti:

„Ellin saadab sulle palju tervist. Temal on sulle suur palve: kui jaotad oma pulmakingitusi, siis pea meeles, et Gertrudil ja Friedal on hõbedat ja kulda külluses — see on kokku veetud Saksamaalt ja ülemeremaadelt. Mul ei ole olnud selleks raha — kõik, mis teenin, läheb ärisse. Ellin oleks sulle väga tänulik, kui sa tema peale mõtled."

„Ole mureta — ma ei tee kellelgi ülekohut."

„See on hea", kiitis külaline ja lahkus kiiresti.

Järgmist külalist ei tulnud kaua oodata. Ukseavasse ilmus matsakas, energiliste näojoontega hästiriietatud daam, käes ilupaberis karp. Tuba kukkus magusat parfüümi täis.

Aimasin, et see on kapten Grossi teinepool Gertrud. Tõusin tema sisseastumisel püsti. Proua ei pannud mind tähelegi, vaid laskis jutuveski käiku:

„Tere, kallis tädipoeg! Kuulsin, et oled haige ja tulin sind vaatama. Tahtsin tuua sulle torti, kuid Herrbergeri juures ei leidnud midagi parajat. Lepi shokolaadiga!"

Ismael muigas: „Ole terve mind meeles pidamast! Te hellitate niiviisi vanamehe ära. Näe, Herman tõi mulle poole tunni eest viina — pudel praegugi siin laual."

„Ah, Herman käis siin ja tõi viina? Siis pidi tal selleks küll tähtis põhjus olema. Tema juba kopikat asjata välja ei anna. Voorimees läks tal ka midagi maksma."

„Käis nõu andmas, kuidas ma testamendis oma päranduse jaotan."

„Asjata ta end kulutas — sul ei ole ju sugugi surija nägu. Saad terveks, võtad noore naise ja elad meid kõiki üle. Ära pane mu nalja pahaks! Oled vahest kuulnud, kuidas kuningaid arstitakse. Kui kuningas jääb vanadusest jõuetuks, pannakse ta juurde sängi noor tütarlaps ning varsti löövad vanamees kepsu!" naeris proua. „Kas Herman viis oma tahtmise läbi?"

„Me aiva riidlesime. Ta ei lepi sellega, et tahan meeles pidada teenijaid, vallavaeseid, kirikut ning Kooliseltsi ja „Endlat". Kõik pidavat jääma seaduslikele pärijaile."

„Säärane ahnepäts! Mul ei ole tõesti selle vastu midagi. Mu mees otse rõõmustaks, kui mõtled „Endlale" — tema on ju, nagu sa vahest tead, „Endla" esimees. Kas teil oli juttu Papissaarest?"

„Kuidas muidu! Ta nõuab talu ühele Lessingutest ja nimelt sellele, kes seda isiklikult harima asub. Selleks olevat õige mees tema Valentin."

„See lõikam! See ei vea villast lõngagi katki!" hüüdis proua ja tänitas:

„Ilus onupoeg, see Herman! Ta unustab, et vanaisa nimi oli Leisik ja mitte Lessing. Leisiku nime ta häbeneb, aga mõis kõlbab küll. Vanaisa oli tõsine eesti mees — Herman ja Nikolai ei ole muud kui sakste suuvoodrid! Mina olen samasugune Kotlep Leisiku lapselaps kui sina ja nemad. Minu mehel on küll saksa nimi, aga ta on tuline eestlane. Usu, maaharijat ei tule Hermanist ega Nikolaist. Nikolai tingiks parun Ostenilt kui maamarssalilt Papissaare eest välja vonni-tiitli. Kui hästi see kõlaks — Nikolaus von Lessing!"

„Kellele pean ma siis talu pärandama? Sinu mees ja poeg on ju meremehed."

„Ega nad mere külge laulatatud ole. Minu mees küll talupereme-heks ei hakka, aga poeg Leo küll. Ta ongi juba merest tüdinud. Mul aitab sellest, kui ühe pärast muret tunnen. Perenaiseks jään esialgu mina, pärast otsin pojale tubli nooriku. Küll valitseja Leo välja õpetab!"

(Järgneb)

Välja lõigata — kuulutus ei kordu

Väiis-Eesti EMP

RAAMATUTE VÄLJAMÜÜK

Tellimised koos rahaga saata VABA EESTLASE talitusse.

Raamatud ja plaadid saadetakse välja Rootsist

Kaul Kadak, Mitme taeva all	$15.—
Ernst Jõesaare looming	$10.—
V. Poska-Grünthal, See oli Eestis	$15.—
A. Rei, The Drama of the Baltic Peoples	$15.—
B. Russow, Liivimaa kroonika	$11.—
Alfred Luts: Heitluste keerises II	$16.50
I. Paulson, Vana eesti rahvausk, Usundiloolisi esseid	$8.50
Aadu Lüüs, Tartus ja Rootsis	$3.—
Jüri Remmelgas — Tuline värav	3.—
Jüri Remmelgas — Kolm kuuske	3.—
Jüri Remmelgas — Igavesti	3.—
Edv. Oun — Võibolla järgmisel ööl	3.—
Oskar Angelus — Tuhande valitseja maa	3.—
Giovanni Guarechi — Don Camillo	2.—
Oskar Mamers — Kahe sõja vahel	5.—
Oskar Mamers — Hääda võidetuile	5.—
Märt Raud — Eesti kool aegade voolus I	5.—
Märt Raud — Eesti kool aegade voolus II	5.—
Märt Raud — Alasi ja vasarate vahel	5.—
Jaan Lattik — Teda ei ole siin	5.—
Henno Jänes jt. — Maailmakirjanduse peajooni	5.—
Karin Saarsen — Vallutajad	5.—
Karl Robert Pusta — Kehra metsast maailma	5.—
Jaan Kuusk — Minu lauluvara II	6.—
Gustav Suits — Tuli ja tuul	3.—

Koguteos Eesti riik ja rahvas Teises maailmasõjas

1—10 brosheeritult	45.—
köites	$120.—

1. Eesti nagu ta oli	$4.75	6. Surutud vastu seina	$4.75
2. Euroopa kohal	4.75	7. Sõjakäik itta	4.75
3. Punane aasta	4.75	8. Heitluses kahe suurvõimuga	4.75
4. Maa vabastamine	4.75	9. Venelaste teine sissetung	4.75
5 Punavägi tõrjutakse maalt	4.75	10. Võitlus jatkub	4.75

A. Traksmaa — Eesti Vabadussõda	4.50
Marie Under — Stimme aus dem Schatten	9.—
Oskar Loorits — Eesti rahvausundi maailmavaade	2.—
Gustav Ränk — Vana Eesti rahvas ja kultuur	3.—
Jüri Kalm — A Practical English Grammar	1.—
Karl Aug. Hindrey — Lembitu	$3.—
Gert Helbemäe — Raekooli õpilane	$3.—
Koguteos Laiarööpmeline Soomusrong nr. 2 Vabadussõjas	15.—
Dr. Peter Kleist — Mahamängitud võit	3.—
Eesti Muusika Ajalugu I—IV	$30.—
Ilo Käbin — Maal ja merel	$7.—
Paul Laan — Mõttelend	$5.50
Karin Saarsen — Lohengrini lahkumine	$4.—

EESTI SAATUSAASTAD 1945—1960

6 raamatut brosh. $40.—, köites $65.—, 2 kunstnahas kullaga köidet.

1. Rahu vabaduseta
2. Ahastuses Eesti
3. Kommunistlikus haardes
4. Poliitilised põgenikud
5. Ikestatud rahvas
6. Ikestus kestab.

Borgelin, R. G.: Dannebrogi lipu all	15.—
Mannerheim, G.: Mälestused	5.—
Veski, J. V.: Mälestuste raamat	$4.50
Kann: Prantsuse-eesti sõnaraamat	$5.50
Aren. Lepp jt.: Inimese anatoomia	$11.—
Paloheimo jt.: Avameelselt abielust	$4.50
Tedre: Eesti pulmad, ajalooline ülevaade	$3.—
Tammeorg jt.: Eesti ravimtaimed	$3.—
Roost: Toalilled	$4.50
Eesti Floora: II osa $9.—, IV $19.50, V $19.50, VII VIII $18.—, X $6.—. Ülejäänud osad ilmumisel.	$9.—,
Rootsmäe: Eesti laululinnud	$6.—
Puksoo: Raamat ja tema sõbrad	$6.—
Vool: Köögivilja kasvatamine	$6.—
Hugo: Jumalaema kirik Pariisis	$6.—
Leho Lumiste: Eesti ajakirjanduse ajalugu	$11.—
Elmar Oun: Meri ja maa — romaan hiidlaste elust	$12.—
Hanno Kompus: Picturesque Estonia — pildialbum inglis- ja eestikeelse tekstiga	$8.—
Eesti liürika I + II, koost. A. Mägi, 700 lk. eesti luulet, Marie Under jt.	$21.—
B. Betlem: Inglise-eesti taskusõnaraamat	$3.—
Rich. Ritsing: Eesti rahvalaulu radadelt, nootidega	$4.50
L. Meri: Virmaliste väraval	$4.50
V. Vaga: Kunst Tallinnas XIX sajandil	$20.50
B. Kangro: Eesti Rootsis	$35.—
Ruudi Toomsalu: Spordiraamat, Kehalised võimed	6.—
Andres Küng: Mis toimub Soomes?	$15.—
Herbert Salu: Porkuni preili	$15.—
Eesti N. Entsüklopeedia I—VIII + L (lisaköide)	$198.—

Mõningad üksikköited ka veel saadaval. Nõudke informatsiooni.

Eesti Kunstiajalugu I, 1. köide	$22.—
Eesti Kunstiajalugu I, 2. köide	$39.—
Eesti Kunstiajalugu II	$41.—
Tartu Ülikooli profesorite portreid ja autograafe	$6.—
Villu Toots: Kalligraafilisi etüüde	$10.50
V. Raam: Gooti puuskulptuur Eestis	$15.—
Villu Toots: Eesti kirjakunst	$23.—
Paul Kamm: 13 reproduktsiooni Hiiumaalt	$4.50
Eestimaa, koost. K. Itra	$10.50
Tamara Habicht: Eesti rahvapärane arhitektuur, eesti rahvakunst	$13.50
Helene Kuma: Eesti rahvavaibad	$21.—
A. Mäemets jt.: Eesti järved	$22.50
T. Timm: Võrtsjärv	$16.50
E. Kask: Eesti metsades	$10.50
T. Randla: Eesti röövlinnud	$6.—
E. Laugaste: Eesti rahvaluule	$4.50
G. Kristjansen: Eesti raskejõustiku ajalugu	$7.50
V. Miller: Esimesed eesti raamatud	$7.50
Tallinna regatid	$33.—
Pangsepp: Tallinn	$27:—
Salme Masso: Rahvaste toite	$9.—

VÄLIS-EESTI EP HELIPLAADID —

EP 713 — Volfgang Pahla: Valsi rütmis kodumaal, Hõissa polka — Batucada, Cavaquinho

EP 714 — Harald Lutterus: Mets mühiseb, Abja Peet — Sõduri truudus, Tiina

EP 715 — Tillu trio: Kojuigatsus, Mu kaunis kodusaar — Merike, Mälestus kodust

EP 716 — Harald Lutterus: Kus pidu ilal peetaks — Joo, joo, vennake joo — Krambambuli, Me elu jääb mõistmata aktiks

EP 718 — Hille Ostrat: Lili Marlen, See ei olnud arm — Esmakordselt, Armastuse legend

EP 721 — Hille Ostrat: Pusta fox, Vihmasadu — Su juures, mu arm, oli hea, Vana moosekant

EP 722 — Hille Ostrat: Ma seisan sajus, Surnud lehed — Domino, Ah Juulishka

EP 723 — Tillu trio: Sõbrad, Jää jumalaga — Hõbedane kuu, Unistus

EP 724 — Ramona, Aastate eest — Suudle mind hellalt, Armulaulu viis

EP 1301 — Els Vaarman: Mustlase laul op. Mustlasparun, Habanera oop. Carmen — Õnne ootel, Orjalapse hällilaul

EP 1303 — Naan Põld: Miks sa nutad lillekene, Laula, laula suukene — Kuku sa kägu, Kus on kurva kodu, Kallis Mari.

EP 1304 — Käbi Laretei: Neli rahvaviisi minu kodumaalt, Valsi variatsioonidega, Viljategemise laul — Kandle polka, Tants Targa rehe all.

EP 1305 — Rodia Persidsky: Kirbu laul, Põhjamaalase laul — See oli ilus laul, Mu ukse kõljes väike kell

EP 1306 — Eesti hümn, Veel kaitse kange Kalev — Kõik taevad laulvad, Ave Verum Corpus.

EP 1307 — Stokholmi Eesti Meeskoor: Ann oli uhke, Hakkame mehed minema — Meeste laul, Tervitus.

EP 1308 — Alfred Kuus kandlel: Kalamies, Tuljak, Sangaste polka — Torupilli Jussi labajalg, Setu kargus

EP 1309 — Naan Põld: Vares vaga linnukene, Tiideratas — Tere tibukene, Pulmarõõm

EP 1310 — Naan Põld: Nii minä neitonen sinulle laulan, Kun päivä paist — Põhjamaa lapsed, Metsateel

EP 1312 — Stokholmi Eesti Meeskoor: Jõuluöö, täis saladust öö, Üks roosike on tõusnud — Tasa, tasa, jõulukellad, Püha öö

EP 51 — Els Vaarman jutustab oma lavategevusest ja laulab oma tuntumaid palu

EP 52 — Jaan Lattik esitab ühijutluse ja loeb katke romaanist „Teda ei ole siin".

EP 53 — Juhan Aavik jutustab oma elust, Stokholmi koguduse koor laulab.

EP 201 — Alfred Pisuke viiulil: Prelude, Kikka tants — Poéme d'amour, Külakarjase sarvelugu

EP 10 — Reinuvader Rebane, kuuldemäng lastele.

EP 205 — Hille Ostrat: Kaks kollast roosi, Õitsvad sirelid — Manfred Bode: Lullaby of Birdland, Armunud naine.

EP 701 — Vanad Relvavennad: Oli kodu meil, Kaugel, kaugel — Tänu me liigume, Meil merivood on vabad

EP 705 — Hille Ostrat — Harald Lutterus: Bel-ami, Portugali pesutüdruk — See on jaanikuu öö, La Paloma

EP 711 Harald Lutterus: Õhtune päike, Seal, kus Emajõgi voolab — Ju laias laanes, Mehhiko teel

EP 712 — Hillar Malm: Mulgimaale, Metsas vaikselt oja voolab — Seal Biscaya lahel, Väike ahvipärdik

EP 717 — Alfred Kuus kandlel: Vengerka, Vanu valsse kodumaalt — Talgu polka, Küla reinlender

EP 719 — Harald Lutterus: Mu meelen kuldne kodukoottus, Seal, kus rukkiväli — Mõldri neiu maja ees, Mu juurde jää

EP 720 — Harald Lutterus: Kui Kungla rahvas, Kord elas mölder veski peal — Ma vaatsin paadist liikriga, Mats alati

EP 725 — Hille Ostrat ja Harald Lutterus: Mu ainus maailm, Jonny Guitarr — Hei valerii, Vana jahilugu

EKP 1311 — Stokholmi Eesti Meeskoor: Ma kõndisin vainul, Kaera Jaan — Põhjarannikul (solist Harald Lutterus)

EKP 1313 — Kassari tantsib, mängib ja laulab: Tuljak, Pulgatants — Targa rehealune, Hüppepolka

EP 708 — Hillar Malm: Postipoiss, Hulkuri valss — Süda see ihaldab laineid, Sonny Boy

TEP 101 — Ema süda (Harri Vasar ja lastekoor), Muinaslood (Kalmer Tennosaar) — Vanaema jutustas (Heli Lääts), Üksik majakene põllu sees (A. Rinne).

TEP 102 — Hõissa pulmad (Meeskvartett), Pulmalauas käisid jutud — Konna seiklus (Kalmar Tennosaar), Sääsed (Georg Ots).

TEP 103 — Romantika (Meeskvartett), Tule minu purjepaati (Kalmer Tennosaar), Salaarmastus (Uno Loop) — Romeo (Heli Lääts), Rohelised niidud (Meeskvartett), Shotis matkalaul.

EP 456 — Sõdurilaulud (Harry Verder), Ilmeni ääres, Tuhat tähte — Kaugel Sinust ja kodumaast, Kord võitles.

Ulalnimetatud plaatide hind à $3.—

33 RPM PLAATIDEST SOOVITAME à $7.—

Jaan Kuusk laulab — On kallis mulle kodupaik, Laev tõstis purjed üles, Mind saatus kaugele, Väike kambrike südames mul, Koduigatsuse laul, Hõbedaselt helgib juuste kuld — Mu meelen kuldne kodukottus, Nõmmeteel, Mustalainen, Tean küllalt Su sõnu, Mult ära küsi, Taamal, kus vikerkaar.

ELP 1001 — Heli Neli — Teeme poppi: Tean küllalt Su sõnu, Laupäeva öö, Tantsi, tantsi, Kord kõndisin, Siniilil, Jukukene, peiu, Ireen

ELP 1002 — Hille Ostrat „Armulaulu viise": Pusta fox, Lili-Marleen, Surnud lehed, Vihmapiisad, Jonny Guitarr, Ai Julishka, Väikemees sa nutad, Su juures mu arm, Armastuse legend, Esmakordselt, Vana moosekant, Armulaulu viis.

ELP 1003 — Kalju & Tarmo „Sädemed" — Kaugel, kaugel, Kui mina alles, Kord mõtetes, Indias kuu on nii tuline, Metsa läksid sa, Kord elas üks cowboy, Kui Jaanilinnas, Heli hella vellekene, Kalle Kusta, Tule ääres

ELP 1004 — Stereo — „Laulupidu Stokholmis" — Hoia Jumal Eestit, August Torma kõne, Isamaa mälestus, Mele laulame, Kevade marss, Pulmalust, Kannike, Käokene kuldalindu, Ärge unustage laulu — Lintuselle, Missähän maassa, Sind surmani, Kevade tunne, Kuu, Tuljak, Lahkumise laul, Lõppsõna — J. Aro, Veel kaitse kange Kalev

ELP 1005 — Harald Lutterus „Rahvahulgad tulge kokku": Kui on jõudnud sügise, Ulata karikas mulle, Ma istun keldris, Joo, joo — Me elu jääb.. Kus pidu ilal peetakse, Krambambuli, Mats alati, Kord elas, Mu meelen, Sääl, kus rukkiväli.

ELP 1006 — Artur Rinne „Laul kenale kodule": Nooruslaul, Õnne kevad, Vilistan ikka, O mia bella Napoli, Neiud, Tasakesi voolab oja — Laul kenale kodule, Kui nutab viiul, Meremees kuival maal, Penni serenaad, Oh kingi mul kodu, Mäepere talgud

LPE 301 — Meremuinasjutt: Prelüüd, Palus pohli punetab (M. Kuut), Meremuinasjutt (H. Tamme, V. Orumets), Armunud mees (H. Sallo), Tantsima (V. Orumets, ansambl Laine), See on mu laul (M. Kuut), — Sa minu kauge kallas (V. Kuslap), Ma pean Sind südamega kuulama (V. Kuslap), Kummutame kuldset kruusi (A. Ots), Lorilaul (A. Rinne), Kasatshok (O. Orumets, ansambl Laine), Roheline taevas (V. Orumets, ansambl Laine).

LPE 302 Ants Eskola „Kalevite Kants": Sõdurid, Tule tantsi, Meremehe polka, Suudluse sünd, Mihkli laat, Mu kevad — Lõbus õllepruulija, Sõduri truudus, Puujala polka, Tipa, tapa, Laisk Toomas, Kalevite Kants

UUTEST HELIPLAATIDEST SOOVITAME:

---- Stereo EMP SLP 1007 — HÄMARIK — Tiina, Tiina, Tallinna teel, Vana jõgi, Küla pillilugu, Tolu Mats, Vanaema, Vana viis, Öö pime, Taat ära maga — Kingsepa Antti, Naabri Mari, See päev, Kaera-Jaan, Eidekene ketrab, Ühte laulu, Kes võiks tuuleta, Liisu. $8.—, õhupostiga $10.—.

---- KAS 1007 — stereokassett HÄMARIK, nagu eelmine. $8.—.

---- MILIZA KORJUS 034483 — Gilda aaria, Gilda ja Hertsogi duett (Rigoletto), Elvira retsitatiiv ja aaria (Ernani), Elena bolero (Sitsiilia verepulm), Lakmé aaria — Lucia stseen (Lucia di Lammermoor), Rosina kavatiin (Sevilla habemeajaja), Konstanze'i aaria (Röövimine serailist), Variatsioonid Mozarti teemal, Ööbik. $7.50.

---- 027435 — EESTI ORELID 1 — Tallinna Toomkiriku orel, prof. Hugo Lepnurm — Gabrieli, Martini, Bach, Schumann. $7.50.

---- St. 03051 — EESTI ORELID 4 — Rõuge kiriku orel, prof. Hugo Lepnurm — Gigult, Bach, Couperin, Reger, A. Kapp. $7.50.

---- St. 03649 — EESTI ORELID 5 — Suure-Jaani kiriku orel, Rolf Uusväli — Bach, Pasquini, Daquin, Guilain. $7.50.

---- St. 10 05315 — EESTI ORELID 7 — Tallinna Kaarli kiriku orel, Rolf Uusväli — Bach, Raison. $7.50.

---- St. 05741 — EESTI ORELID 8 — Kullamaa kiriku orel, prof. Hugo Lepnurm — Rossi, Pachelbel, Buxtehude, Brahms, Rud. Tobias, Mihkel Lüdig, Gade. $7.50.

---- St. 10 05809 — EESTI ORELID 9 — Taagepera kiriku orel, prof. Hugo Lepnurm — Frescobaldi, Pachelbel, Bach, Händel. $7.50.

---- St. 10 05313 — EESTI ORELID 10 — Rakvere kiriku orel, Rolf Uusväli — Gigout, Meldelssohn, Brahms. $7.50.

---- St. 02817 — EDUARD TUBIN, LAINE METS (klaver) — Sonaat, Süit eesti karjaseviisidest, Neli rahvaviisi minu kodumaalt. $7.50.

---- LPE 305 — VÕLUVAID VIISE VIISIMAALT — Lapsepõlve kodu, Oh magus arm, Ma kallim üleval, Sööge langud, Hällilaul, Kaluritе laul, Üks ainus kord — Kontsert „Massey Hall'is", Torontos 1963 — Kannel, Koitel, Must lind, Üks päev, Ühte laulu tahaks lauda, Mu isamaa on minu arm, Viisiman sõnavõtt. $7.50.

---- LPE 306 — TÄHTI ESTONIA TEATRIST — PAUL PINNA — Oh Tallinn kõige kallim, Kulla Aadu jäta lora, Tantsusaalis, Nagu väiksed lapsed, Aasta teisendid, Naine, oh naine — BENNO HANSEN — Tulge siia rahvahulgad, Joonas, Valss operetist „Cornevillе'i kellad", Valss operetist „Eva", „Kui mu vanaisake . . .", operetist „Linnukaupleja", „Nagu päästu päevalindu . . .", Tulge kokku, Eesti pojad. $7.50.

ESTONIAN VOICE's kvaliteet!

Laulu ja muusikagrupp JÜRI-PEETERS

EMP SLP 1009 LAULUSILD — Nooruse laul, Postipoiss, Viljandi paadimees, La Paloma, Kaugel, kaugel . . . Põhja, valge naine, Perekonna valss — „Viva Espana — Viva Estonia", Susanne, It's Now or Never, Laul tuultest, Jag vill dansa . . . Silverbird. $8.—, õhupostiga $10.—

---- LPE 307 — TÕMBA JÜRI — VIISE JA VÄRSSE EESTIST — ALEKSANDER ARDER — See Mäeotsa talu, Merimehe laul, Tuisu-Antsu tuju, Talgud, Kaera-Jaan, Labajala valss — See Saaremaa on . . ., Ligadi logadi, Katsu aga redelita, Keera sina ümber, Küll kurblik on poissmehe elu, Kas mäletad veel Roosike. $7.50.

---- LPE 308 — KAUNIMAD LAULUD — TALLINNA MEESTELAULU SELTS JA TARTU MEESLAULU — Kaunimad laulud, Tervitus, Eesti lipp, Oma saar, Mulgimaale, Hele täht, Lahkumine — Meil aiaäärne tänavas, Kevade tunne, Pilvedele, Sõjalaul, Lille side, Isamaa mälestus, Hakkame mehed minema. $7.50.

---- St. 05571 — EINO TAMBERG — KONTSERT TROMPETILE JA ORKESTRILE — Suit balletist „Joanna Tentata". Eesti Televisiooni ja Raadio sümfooniaorkester. Dirigent Eri Klas. $7.50.

---- 031221 — EESTI VÄLJAPAISTVAID SÕNAKUNSTNIKKE — Paul Pinna, Aado Hõimre, Imbi Valgemäe, Katrin Välbe, Ruut Tarmo, Ervin Abel, Erich Jeansoo, Karl Kalkun. $7.50.

---- St. 03353 — VELJO TORMISE MEESKOORILOOMINGUT — RAM (Riikl.) $7.50.

---- Stereo EMP SLP 1008 — LEMMIKUD: SUHKUR, SUHKUR — Sääl kaugel, Mehhikos, Suveöö, On kallis mulle kodupaik, See on armastus, Siis jälle ütled mulle, Tean küllalt Su sõnu, Suhkur, suhkur — Meeldiv tants, Rohelised niidud, Poiss ja tüdruk, Jumalaga, Karneval, Kojuigatsus, Valge tuvi. $8.—, õp. $10.—

---- LP 024709 — TALLINNA TULETÕRJUJATE MAJA PUHKPILLIORKESTER — Marss Kodumaa (lauluga „Kas tunned maad") R. Kull, M. Veske, Kiigemäel (P. Karp), Avamäng „Kalev ja Linda", Tuljak, Pidulik proloog (R. Ploom) — „Pidu algab" balletist „Tiina" ballaad (V. Tormis), Kiigemäng (E. Vaabel jt.), Meri laulab, Finaal balletist „Kalevipoeg" (E. Kapp). $7.50

---- Stereo EMP SLP 1010 — ELA JA LEEGITSE — Valdek Jürisoo, bass, Sonny Peterson, orel ja klaver, Asa Lännerholm, harf, EELK segakoor juh. Jüri Raid — Ela ja leegitse, Suur Jumal, Jehoova koja õued, Säravaim täht, Kõnnin metsas, Kohiseva jõe taga — Tehkem avaraks võlvid, Elu on võitlus tormisel teel, Largo Religioso kantaadist „Jesaja kuulutamine", Loo mulle, Jumal, üks puhas süda, Kurbus. $9.—

---- C 60-07809 — APELSIN, populaarne laulugrupp Tallinnast — 14 lugu — Wester, Jambolaya, Capri saarel, Roosi, Rahvamatk, Purjed — Suupillilugu, Tuukri laul, Hommik keskturul, Hop-hopp, Armuröõm, Kaks punast huult, Igatsus, Suvepäeva rock. $10.—

Soovitud raamatud ja plaadid palume allakirjutada

HINNAD KOOS SAATEKULUDEGA.

Tellimine saata:

„Vaba Eestlane", P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.

Minu aadress .....

.....

.....

Tasun siinjuures raamatud ja plaadid kokku $.....

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 28. detsembril 1978 — Thursday, December 28, 1978

KIREV MAAILM

NEW YORK — „Puhastage oma keelt" — niisuguse deviisi all lastakse peatselt müügile lihtne U-kujuline roostevaba terasest labidakene (hind $4), millega võite oma keelt puhastada. Mitte vaimses, vaid füüsilises mõttes. Oklahoma ärimees Venk Nevrekar on mõnede dentistide abil niisuguse seadeldise välja mõtelnud ja on andnud sellele nimeks tongue-scraper. Katsealused olevat üllatatud, kuivõrd häid tulemusi annab keelepuhastamine ja kui palju saasta — muidugi koos batsillidega — tuleb välja keele rakukestest. Keelepuhastamisel kaduvat suust halb lõhn ja inimene hakkab maitset paremini tundma, väidab seadeldise tootja. Ta loodab, et keelelabidas on tulevikus sama levinud kui hambahari.

ROOMA — Rohutirtsude nuhtlus Aafrikas ja edela Aasias on tõusnud katku tasemele ja ähvardab toiduproduktsiooni mitmes riigis, öeldakse Liitunud Rahvaste Organisatsiooni .....spetsialistide poolt, kes ennustab, et see nuhtlus jätkub veel tuleval aastal.

HELSINGI — Soomes on ette näha köstrite palgaküsimuse probleemid. Nimelt on Soome 500 köstrit hakanud nõudma, et nende palk tuleb tõsta kirikuõpetajate tasemele. Praegu on õpetajate ja köstrite palganormid jagatud kümnesse klassi. Soomes makstakse neile palka riigi poolt. Köstrid väidavad, et jutlust pidavailt õpetajailt ei nõuta muud kui paberilt lugemise oskust. Köstril tuleb selle kõrval omada üsnagi ulatuslik muusikaline oskus, kui kogudust tõeliselt tahetakse hoida kirikus.

PEKING — Ollakse harjunud, et hiina naised on maailmas lühikasvulised. Nüüd on siiski ühe Hiinas ilmuva ajakirja andmeil pikemaks naiseks hiinlanna. „China Reconstructs" nimeline võõrastele mõeldud ajakirjas nimetatakse, et 17-aastane Hu Shun-chang on seitsme jala kuue ja poole tolli pikkune. Guiness rekordite raamatus on seni pikemaks naiseks ameeriklanna Sandy Allen, kes on seitse jalga viis ja viis-kuueteistmendikku tolli pikk.

BANKOR, Maine — Üks rabi kaebas kohtusse Ühendriikide lennuväe Air Force, kuna see nõudis, et rabi peab oma habeme maha ajama, kui ta tahab olla Loring Air Base vaimulikuks Limestone'is. Rabi Alan Kalinsky väitis, et see nõue on vastuolus tema usuliste veendumustega.

NEW YORK — Käramõõtev auto New Yorgi põhjaosas, Inwoodis, plahvatas ja tegi nii suurt kära, et lähedases koolimajas purunes 123 akent. Käramõõtja saadeti siia olukorda uurima kaebuste põhjal, milles öeldi, et „hispaania keelt kõnelevad inimesed" mängivad liiga valjult oma igat laadi heliaparaate.

BUDAPEST — Ungari ja Rumeenia on nõu pidanud Transsilvaanias elava ungarlasest minoriteedi pärast, keda rumeenlased takistavad oma kultuuri ja keelt harrastamast. 2-miljoniline ungari elanikkond seal on Euroopa suurim minoriteet (väljaspool N. Liitu).

NEW YORK — Umbes 3000 hasidik ususekti kuuluvat juuti ründasid Brooklynis politseijaoskonda, purustades selle sisseseade. Juudid olid vihased, et naabrusest värviliste linnaosast kurjategijad järjekordselt pussitasid surnuks ühe kohapealse juudi ja et politsei hilines kohaletulekuga. Viimase kahe aasta jooksul on seal tapetud värviliste poolt 7—8 juuti. Politseist seletati, et tapetu kaaslane, nähtavasti Venest tulnud, ei osanud inglise keelt ega teadnud, et telefoninumbriga 911 saab abi kutsuda. Pühapäeval politsei arreteeris 3 noorukit, keda süüdistatakse tapmises.

ERILINE PREEMIATE LOOSIMINE

Üle 27.000 ekstravõidu rohkem kui 1,5 miljoni dollari väärtuses . . .

Suurepärane võimalus uue aasta alustamiseks.

Teie regulaarne Wintario pilet kvalifitseerib teid selleks eriloosimiseks ja kõigi 5-e regulaarse 100.000-dollarilise võidu võitmiseks

PLUSS

$50.000 — $20.000 — $10.000 erivõidud
101 $5000-de suurust erivõitu
101 $2000-de suurust erivõitu
101 $10.000-de suurust võitu
ja tuhandeid teisi võitusid

. . . kogusummas üle 123.000-de võidu, mille väärtus ületab 5 miljonit dollarit!

Teie regulaarne Wintario pileti number annab teile tuhandeid võimalusi võita sellel esimesel erilisel 1979. aasta preemiate loosimisel. Pilet annab võimaluse võita kõigi regulaarsete maksuvabade võitude loosimisel ,pluss KOLM ERIPREEMIATE LOOSIMIST, milledest üks on $50,000, teine $20,000 ja kolmas $10,000.

Kolmel eriloosimisel on ettenähtud 27.000 $25-list võitu kolmele viimasele numbrile. Võidud baseeruvad väljaantud piletite 102-le seeriale. Võitute väljavõtmise aeg on üks aasta. Loosimine antakse edasi Global saatejaama kaudu Uxbridge'ist. Lülitatage aparaat sisse kell 9 p.l.

we all win

ONTARIO LOTTERY CORPORATION

wintario

January 4, 1979

Ostke oma pilet kohe!

Televisioonidiskussioonid Kanada probleemide lahendamiseks

Möödunud nädalal andsid Canada Association for Adult Education ja Ontario Association for Adult Education Toronto etnilisele ajakirjandusele pressikonverentsi, kus tutvustati nende kahe ühist projekti koos CBC-ga, millega tahetakse televisioonivaatajaid rohkem kaasahaarata Kanada ühiskonnas olevalle aktuaalseile probleemidele.

Nimetatud organisatsioonid on kavandanud seeria kuuest televisioonisaatest koosneva programmi. mis CBC kaudu antakse samaaegselt üle Kanada ja kuhu tahetakse kaasa haarata mitmesuguseid ühiskondlikke, aga ka etnilisi gruppe, kusjuures saate ajal on varutud arvukalt telefoniühendusi saateprogrammiga.

Seda diskussioonide seeriat nimetatakse „People to People" (Rahvalt rahvale) ja see avatakse 4. veebr. kolmetunnilise elava programmiga, millest kanalased merest-mereni võivad osa võtta.

Idee pole iseenesest uus, pärast sõda organiseeris CBC raadiojaam ja CAAE kaua kavas olnud Farm Radio Forum'it ja Citizen's Forum'it. CBC esindaja Robin Taylor ütleb, et osavõtjad kõigist Kanada piirkondadest tõstavad selle kaasaegsete küsimustega tegeleva TV-programmi teistest erinevaks. Selle seeria abil on kanadalastel võimalus väljendada oma arvamusi, reageerida informatsioonile, mis neisse puutub ja vahetada ideesid tavaliste probleemide lahendamiseks.

Esimene programm toimub otse TV-kaameraisse Edmontonis, kus osavõttev publik on ühendatud ülejäänud Kanadaga satelliidi, teleraali ja telefoni kaudu.

Nende moodsate kommunikatsioonivahenditega kogutav materjal muudab selle „Rahvalt rahvale" saate omamoodi sündmuseks.

Et haarata inimesi üle-Kanadaliselt on CAAE ja selle eriprovintsides olevad osakonnad juba eeltöid organiseerinud koos teiste rahvuslike organisatsioonidega, kes koguvad arvamusi ja vaateid diskussioonigruppidest ja teevad neist kokkuvõtteid.

Põhiliselt tahetakse inimesi rääkima panna ja selgitada, kas kanadalased on segadusse viidud oma poliitikute poolt, kas neil on raskusi majanduselu mõistmiseks ja kuivõrd rahutud meeleolud on töökohtadel. Selle põhiline ülesanne on tõmmata kokku nii palju kanadalasi kui võimalik, et leida ühiseid vaateid ja teha järeldusi.

Pressikonverentsil toodi nälde et kuigi on olnud ägedaid kokkupõrkeid Kanada põhiseaduse pärast, et tea 80% sellest midagi, vähem veel selle uuendamise vajadusest.

Selles diskussioonide seerias on võimalus ka etnilistel gruppidel oma probleemidest rääkida ja arvamusi avaldada Kanada asjades. Etniline press on vahend nn. kolmanda rahvustegrupi juurde jõudmiseks Kanada etnilises ühiskonnas, mistõttu oli see kutsutud vastavate rahvaste ideed tutvustama.

Lisaks esimesele pikaajalisele saatele, järgnevad viis pooletunnilist saadet jällegi samaaegselt üle Kanada. Nende ajad on juba määratud, kuid veel CBC poolt kinnitamata. Esimese saatega loodetakse kontakt saavutada, mida siis järgnevais lühemais saateis edasi viiakse.

Toronto etnilistest ühiskondadest võtsid pressikonverentsist osa mitme rahvusgrupi esindajad, kes olid väga huvitatud sellele kaasategemise võimalusest, et Kanada probleemide juurde lisada ka oma rahvusgrupi probleemid.

Kaptenmajor Nikolai Valge 80

2. jaanuaril 1979. aastal pühitseb oma 80. juubelisünnipäeva Eesti Vabariigi teeneterikas mereväe ohvitser kaptenmajor Nikolai Valge.

Juubilar sündis 2. jaanuaril 1899. aastal Tartus Jaan Valge pojana. Oma keskhariduse ta sai Tartu Aleksander I nimelises gümnaasiumis, väljaarvatud viimane klass, mille ta lõpetas Tallinnas Vene Eragümnaasiumis 1918. aastal.

Samal aastal, s.o. sakslaste esimese okupatsiooni ajal, astus ta põranda all tegutsevasse Eesti Kaitseliitu, mille suurimaks hingestajaks oli kaugesõidukapten J. Pitka, kes hiljem ülendati kontr-admiraliks.

Vabadussõja alates astus N. Valge värskelt asutatud ratsaväkke ja võttis 1. Eesti Ratsapolgu 3. eskadroni koosseisus osa Eesti vabastamisest alates Raasikust kuni Narva jõeni ja ka retkest üle Narva jõe, olles kergekuulipilduriks.

1919. a. kevadel kutsus N. Valge vanem vend, mereväeleitnant Alfred Valge. kes oli sel ajal määratud korda seadma suurtükilaev „Lembit'ut", teda mereväkke ja Nikolai Valge astus teenistusse suurtükilaev „Lembit'ule"

Selle laeva meeskonnas võttis juubilar osa kõikidest meie laevastiku operatsioonidest, kaasaarvatud ka dessantidest Läti ranniku vabastamisest Ikla, Salatsi ja Boldera juures. Samuti võitles ta „Lembitu" meeskonna koosseisus Riia linna vabastamise operatsioonides. Vahvuse eest austas Eesti Vabariik Nikolai Valget Vabadusristiga II/3.

Pärast Vabadussõja lõppu asutati admiral Pitka algatusel Sõjakooli juurde Mereväe Kadettide Klass, mis hiljem nimetati ümber Mereväe Kadettide Kooliks. Sellesse kooli kutsus admiral Pitka kõiki mereõpilaste roodu liikmeid ja gümnaasiumi lõpetanud mereväelasi. Ka Nikolai Valge astus kadettide kooli ja lõpetas selle nooremleitnandina 1921. aasta detsembris.

Pärast nooremleitnandiks ülendamist määrati ta Merelaevastiku Divisjoni, miini-torpeedo ohvitseriks. See oli tema eriala, kuid vahepeal oli ta ka mitme laeva, nagu suurtükilaevad „Laine" ja „Mardus", komandöriks. Hiljem oli ta ka vanemohvitseriks ehk komandöri abiks miiniristlejal „Lennuk".

N. Valge ülendati kaptenmajoriks 24. veebruaril 1938. aastal. Vabariigi ajastu lõpul teenis ta meie merelaevastikus Miiniveeskijate Divisjoni ülemana, millise üksuse lipulaevaks oli miinipanija „Suurop".

Kaptenmajor Nikolai Valge oli kõrgelt hinnatud oma ülemate poolt kui tark ja aktiivne ohvitser, samal ajal aga oma alluvate poolt kui õiglane, aus ja abivalmis ülem. Praegu elab ta Torontos ja võtab aktiivselt osa eestlaste seltskondlikust tegevusest.

Soovime juubilarile ja ta abikaasale palju õnne juubeli puhul, samuti head tervist ja palju aastaid meie keskel-viibimiseks ja tegutsemiseks.

JAAN TOLLI

Nalja

Poola tööline näitab Gdynia sadamas lääne turistile kaubalaeva loosungiga: „Poola kaubad meie vene sõpradele."

„Mida venelased saadavad teile vastu?" küsib turist.

„Nad saadavad mõnikord tühja laeva tagasi."

Miljardi eest õlitorustikku Venemaale

DÜSSELDORF — N. Liit on tellinud ühelt Lääne-Saksamaa firmalt 700.000 tonni ulatuses suurt õlitorustikku, mille koguväärtus ulatub umbes 1 miljardi dollarile. Torustikke on tellitud suurfirmalt Mannesmann AG-lt ning nende levereermine, mis kestab ligemale aastapäevad, algab 1979. aasta algul.

Pühadetervitusi EKN Kanadas kaudu

saadavad peale jõulunumbris avaldatute veel järgmised kaasmaalased:

Helde, T. perekonnaga (Montreal)
Kalkun, Emilie (Windsor, Ont.)
Merimets, Georg ja Erika (Amherstburg, Ont.)
Mägi, Leida (Detroit, Mich.)
Nüüd, August ja Aide (Toronto)
Tralla, Raimond ja Alla (Detroit, Mich.)

Sündmuste kalender

Pühapäeval, 31. dets. kell 7.30 õ. Eesti Majas uue-aasta vastuvõtu ball.

Pühapäeval, 31. dets. kell 8 õ. „El Caribe" Banquet Hall'is Toronto Eesti Seltsi uue-aasta ball.

Pühapäeval, 31. dets. kell 7 õ. Burlington Holiday Inn'is Hamiltoni Eesti Seltsi uue-aasta ball.

Pühap., 31. dets. kell 11 homm. Peetri kirikus kontsert-jumalateenistus armulauaga. Solist Ingemar Korjus.

Kolmap., 10. jaan. kell 7.30 õ. Tartu College'is õpetaja Andres Tauli loeng „Prohvetid".

ESTO-80 REISIBÜROO

Olete mõelnud talvisele lennule lõunapäikesesse või suvisele reisule Euroopasse?

Kuhu te ka minna sooviksite, on võimalik et P. LAWSON TRAVEL büroo reiside nõuandjad on selle kohaga juba tuttavad ja selletõttu oskavad juhtida Teie tähelpanu SEALSETELE VAATAMISVÄÄRSUSTELE, PAREMATELE HOTELLIDELE ja HOOAJA ATRAKTSIOONIDELE —

P. LAWSON TRAVEL agentuurid omavad 31 aastat kogemusi ja teadmisi —

Kui vajate nõuannet järgmise puhkusreisi kavandamiseks, kasutage meie professionaalse personali abi!

HELISTAGE VÕI KÜLASTAGE MEID! Teie teenistuses on Torontos: Grete, Cathy, Jytte ja Dick ning Teie kodulinnas lähem P. LAWSON TRAVEL BÜROO

Grete Kristoffersen | Cathy Miller | Dick Gallegos | Jytte Nicholson

P. LAWSON TRAVEL
the holidaymakers

2 Carlton St. Suite 1415 Toronto, Ont. M5B 1K2
Tel. (416) 862-8187